

NAUJA AMERIKOS DIVIZIJA PASIEKĖ KORĖJĄ

PABALTIO VALSTYBIŲ ATSTOVŲ MEMORANDUMAS

Lietuvos, Estijos ir Latvijos atstovai įteikė JAV raštą ryšyje su genocidu, vykdomu Pabaltijo valstybėse

WASHINGTON. — Pereitą savaitę Pabaltijo valstybių atstovai — lietuvių Povilas Žadeikis, latvių Jules Feldmans ir estų Johannes Kaiv — aplankė Amerikos valstybės departamentą ir įteikė memorandumą ryšyje su vykdomu Pabaltijoje genocidu.

Memorandumas, kuris buvo įteiktas valstybės sekretoriaus padėjėjui George W. Perkins, sugretina dabartinius įvykius Korėjoje su tuo, kas įvyko Pabaltijo kraštuose 1940 m.

Pabaltijo tautos, sako įteiktas raštas, pilnai pritaria J. T. žygiams ginti pagrindines Korėjos žmonių teises. Tatai sustiprina Lietuvos, Latvijos ir Estijos išsilaisvinimo šansus. O Rusija dabar vykdo Pabaltijos kraštuose.

ATVYKSTA IŠ VOKIETIJOS 38 LIETUVIAI

Apie 1950 m. rugpiūčio 3 d. New Orleans uostą ir apie rugpiūčio 9 dieną New Yorką laivu "General Langfitt" atvyksta šie lietuviai tremtiniai:

Aleknavičienė, Ona — West Chazy, N. Y.
Atkočaitis, Izidorius, Laimutė — Alligator, Miss.
Balandis, Alfredas — 243 Front St., Brooklyn 1, N. Y.
Baltramaitis, Jokubas, Antosė, Povilas — 5600 S. Carpenter St., Chicago, Ill.
Baltromanaitė, Veronika — 8721 So. Rockwell St., Chicago, Ill.
Baltrušas, Bronius, Birutė, Danutė — 1506 S. 49th Ave., Cicero 50, Ill.
Burckas, Edmundas, Stasė, Marija, Birutė, Edmundas — 2515 So. 66th St., Philadelphia, Pa.

Čekytė, Gerta — New York, N. Y.
Gustas, Viktoras, Bronė, Algis, Kazimieras — 5510 South 32 St., Omaha, Nebr.
Jankauskas, Juozas, Saliomėja, Dalia — 5517 So. 33rd St., Omaha, Nebr.

Kabalinskas, Leonardas — 456 N. Marshall St., Philadelphia, Pa.
Kačinas, Valerija, Marijona, Vytautas — Box 253 Rd. 1, Custer, Mich.
Kemeža, Jonas — 165 Drayer Ave., Waterbury, Conn.

Kaminskas, Kazys — 226 Dickinson St., Philadelphia, Pa.
Kilkauskas, Stasys — 247 Starr St., Brooklyn, N. Y.
Kruzikas, Pranas, Eleanor, Ricardas — 5317 So. 33rd St., Omaha, Nebr.
Kvecas, Simas — 7128 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.
Kuraitis, Algirdas, Tamara, Viktoras, Vytenis — 3431 Elizabeth Rd., Mt. Clemens, Mich.

Liepinienė, Zenta — Central Village, Conn.

Lopas, Marija, Kazys — 52 Henry St., Stamford, Conn.

Maksvytis, Vytautas — 852 W. Pratt St., Baltimore 1, Md.
Mikalauskas, Juozas — 7007 Wade Park Ave., Cleveland, Ohio.

Mockus, Vincentas, Bronė, Antanas — 51 West Warren Ave., Detroit, Mich.

Kondratas, Vladas — 4633 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill.

Navickas, Povilas, Elzė, Gerd — N 2nd and Plum St., Abilene, Texas.

Naujokaitis, Jonas — 3521 Michigan Ave., Detroit 16, Mich.

Pakalnis, Jonas — 2546 W. 45th St., Chicago, Ill.

Kun. Eduardas Petrulėvičius — 2244 W. 23 Place, Chicago, Ill.

Peteraitis, Jurgis, Marija, Danguolė, Rasutė — 1515 No. Bell Ave., Chicago, Ill.

Pocius, Julius — 2857 South Emerald Ave., Chicago, Ill.

Sodeika, Stepas — 1836 So. 49th St., Cicero, Ill.

Stasys, Jonas — 3559 South Union Ave., Chicago, Ill.

Serpinas, Jonas, Janė 51 W. Warren Ave., Detroit 1, Mich.

Tvaruknas, Bronius, Magdalena, Kęstutis, Danutė 456 No. Marshall St., Philadelphia, Pa.

Vidra, Jonas — Rd. 2, Huron, Ohio.

Vieraitis, Kazys — 1121 Green St., Philadelphia, Pa.

Vyšniauskas, Mykolas — 332 Armstrong Ave., Jersey City, N. J.

Vyšniauskaitė, Anelė — 4726 South Princeton, Chicago, Ill.

BALFo Imigracijos Kom-tas.

HARRY BRIDGES NEGA-
LĖS KALBĖTI PER RADIJĄ

SAN FRANCISCO. — Harry Bridges, kuris nebėgali suvaldyti net savo unijos narių, buvo nutaręs per radiją pasakyti kalbą apie Korėjos karą. Tačiau American Broadcasting Co. atšaukė tą kalbą. Vadinasi, neleidžiama Bridges'ui kalbėti.

CALIPATRIA, CALIF. — Aubrey Lee apžiūri savo maisto krautuvę, kuri, kaip ir visas miestas, skaudžiai nukentėjo nuo žemės drebėjimo.

Keturių valstybių laivai padeda Amerikai

TOKIO, Japonija. — Admirolas Charles T. Joy paskelbė, jog keturių valstybių karo laivai prisidėjo prie Amerikos laivyno ir padėjo veikti prieš šiaurės Korėjos komunistus. Tos valstybės yra: Kanada, Olandija, Prancūzija ir Naujoji Zelandija.

Rusų karininkai Ko- rėjos fronte

KORJA. — Vis daugiau ir daugiau surandama įrodymų, kad rusų karininkai yra Korėjos fronte. Jie ten dalyvauja kaip komunistų armijos patarejai.

Kpt. Walter C. Clarke iš apklausėjų nelygių ir nelaisvę patekusių šiaurės korėjiečių patyrė, kad keturi ar penki rusų karininkai (paprastai kapitonai ir leitenantai) yra priskirti prie kiekvienos divizijos.

Kanada padidino karo išlaidas

OTTAWA. — Kanados vyriausybė nutarė žymiai padidinti karo išlaidas. Buvo numatoma karo reikalamis per šiuos metus išleisti \$425,000,000. Tačiau Korėjos įvykiai paskatino vyriausybę prie tos sumos pridėti dar "tūkstančius ir tūkstančius" dolerių.

LEOPOLDAS SUTINKA UŽLEISTI SOSTĄ PRINCUI BAUDOUIN

Milžiniška socialistų demonstracija Briuselyje

BRIUSELIS, Belgija, liep. 31 d. — Socialistai surengė milžinišką demonstraciją, kurioje dalyvavo 80,000 žmonių. Demonstrantai maršavo gatvėmis, reikalaudami, kad karalius Leopoldas III atsisakyti nuo sosto.

Policija ir kariuomenė saugojo karalių palacą.

Socialistų vadas Max Buset išspėjo vyriausybę, kad kraštas susilauks civilio karo, jei karalius neatsisakys sosto.

Pagalvius premjeras Jean Duvierus po pasitarimo su Le-

Per ateinančius metus draftuos 500,000 vyrų

WASHINGTON. — Yra ruošiamas planas per ateinančius metus paimti į ginkluotą jėgą 500,000 vyrų. Kongresinis komitetas rengia bilių, kuris panaikins lūbas ginkluotoms jėgoms. Pagal dabar veikiančią įstatymą ginkluotos jėgos yra apribojamos 2,005,882 skaičiumi.

Armija turėjo tik 591,700 vyrų, kai Korėjoje komunistai pradėjo karą. Tuo tarpu 1941 m. Amerikos armijoje tarnavo 1,462,315 vyrų.

Planuojama draftuoti daktarus ir kitus specialistus, jeigu bus reikalingas ir jeigu susidarys didesnis karo pavojus.

Pietų Amerika valo- si nuo komunistų

WASHINGTON. — Komunistai ir jų bendrakeiviai susilaukė liūdnų dienų Pietų Amerikoje. Tiek valdinės įstaigos, tiek darbininkų unijos valosi nuo komunistų ir jų bendrakeivių. Net Guatemala, kur komunistai buvo labai įsigalėję, staga atsigręžę prieš raudonuosius.

Komunistų bėdos Pietų Amerikoje prasidėjo nuo to laiko, kai Maskvos diriguojami šiaurės komunistai ėmė veržtis į pietų Korėją. Ta bauri agresija visiems atidarė akis, kad Maskva tikrai yra pasimojusi palaipsniui visą pasaulį pavergti.

Komunistų bėdos Pietų Amerikoje prasidėjo nuo to laiko, kai Maskvos diriguojami šiaurės komunistai ėmė veržtis į pietų Korėją. Ta bauri agresija visiems atidarė akis, kad Maskva tikrai yra pasimojusi palaipsniui visą pasaulį pavergti.

Komunistų bėdos Pietų Amerikoje prasidėjo nuo to laiko, kai Maskvos diriguojami šiaurės komunistai ėmė veržtis į pietų Korėją. Ta bauri agresija visiems atidarė akis, kad Maskva tikrai yra pasimojusi palaipsniui visą pasaulį pavergti.

Komunistų bėdos Pietų Amerikoje prasidėjo nuo to laiko, kai Maskvos diriguojami šiaurės komunistai ėmė veržtis į pietų Korėją. Ta bauri agresija visiems atidarė akis, kad Maskva tikrai yra pasimojusi palaipsniui visą pasaulį pavergti.

Komunistų bėdos Pietų Amerikoje prasidėjo nuo to laiko, kai Maskvos diriguojami šiaurės komunistai ėmė veržtis į pietų Korėją. Ta bauri agresija visiems atidarė akis, kad Maskva tikrai yra pasimojusi palaipsniui visą pasaulį pavergti.

Komunistų bėdos Pietų Amerikoje prasidėjo nuo to laiko, kai Maskvos diriguojami šiaurės komunistai ėmė veržtis į pietų Korėją. Ta bauri agresija visiems atidarė akis, kad Maskva tikrai yra pasimojusi palaipsniui visą pasaulį pavergti.

Vėliausios žinios

—Belgijos karalius Leopoldas sutiko užleisti sostą savo sūnui Baudouin. Oficiališkai karalius abdikuos, kai sosto įpėdinis susilauks pilnų metų. Nė ramumai, kurie grūmojo išsivystyti į pilietinį karą, privertė Leopoldą nuo sosto atsisakyti.

—Belgiją iš šveicarijos jis grįžo tik prieš 10 dienų. Prieš Leopoldą labiausiai buvo nusistatę socialistai, kurie kaltina jį bendradarbiavimu su naciais.

—Šiandien Lake Success prasidės J. T. saugumo posėdžiai. Pagal nustatytą tvarką pirminio pareigos teks eiti sovietų delegatui Malik. Kiek žinoma, pirmoje vietoje sovietų delegacija pasiūlys priimti į saugumo tarybą komunistų valdomą Kiniją.

Jungtinių Valstybių delegatas Austin yra paruošęs rezoliuciją, kurią jis pasiūlys tarybai priimti. Toji rezoliucija griežčiausiai pasmerkia šiaurės Korėją, kuri pradėjo karą. Bus įdomu, kaip reaguos į tą rezoliuciją sovietų delegacija.

—Korėjos komunistai per penkias karo savaites neteko 37,000 karių. Vieni jų buvo užmušti, kiti sužeisti, o treči pateko į nelaisvę. Tokį pranešimą padarė generolo MacArthur štabas.

—Atominės Energijos Komisija vakar paskelbė, jog atominės bombos yra gaminamos su didžiausiu spartumu. Nemažai jau padaryta ir vandenilio bombos projekto vykdyme. Yra daromi eksperimentai su radioaktingais atomais. Galimas daktas, kad tie atomai bus galima panaudoti "radiologiniam karui".

Radiologinės medžiagos išleidžia spindulius, kurie išvysto radioaktingumą. Tad tais spinduliais apšviestos vietovės pasidarytų pavojingos gyvybei.

—Prezidentas Trumanas reikalauja paskirti \$4,000,000,000 apginklavimui prieš komunistus nusistačiusių valstybių.

—Kongrese reiškiasi judėjimas, kad būtų nutraukta pagal Marshallo planą teikiama parama toms valstybėms, kurios atsisako siųsti ginkluotą jėgą į Korėją.

—Kongrese reiškiasi judėjimas, kad būtų nutraukta pagal Marshallo planą teikiama parama toms valstybėms, kurios atsisako siųsti ginkluotą jėgą į Korėją.

—Kongrese reiškiasi judėjimas, kad būtų nutraukta pagal Marshallo planą teikiama parama toms valstybėms, kurios atsisako siųsti ginkluotą jėgą į Korėją.

—Kongrese reiškiasi judėjimas, kad būtų nutraukta pagal Marshallo planą teikiama parama toms valstybėms, kurios atsisako siųsti ginkluotą jėgą į Korėją.

—Kongrese reiškiasi judėjimas, kad būtų nutraukta pagal Marshallo planą teikiama parama toms valstybėms, kurios atsisako siųsti ginkluotą jėgą į Korėją.

—Kongrese reiškiasi judėjimas, kad būtų nutraukta pagal Marshallo planą teikiama parama toms valstybėms, kurios atsisako siųsti ginkluotą jėgą į Korėją.

—Kongrese reiškiasi judėjimas, kad būtų nutraukta pagal Marshallo planą teikiama parama toms valstybėms, kurios atsisako siųsti ginkluotą jėgą į Korėją.

—Kongrese reiškiasi judėjimas, kad būtų nutraukta pagal Marshallo planą teikiama parama toms valstybėms, kurios atsisako siųsti ginkluotą jėgą į Korėją.

—Kongrese reiškiasi judėjimas, kad būtų nutraukta pagal Marshallo planą teikiama parama toms valstybėms, kurios atsisako siųsti ginkluotą jėgą į Korėją.

—Kongrese reiškiasi judėjimas, kad būtų nutraukta pagal Marshallo planą teikiama parama toms valstybėms, kurios atsisako siųsti ginkluotą jėgą į Korėją.

—Kongrese reiškiasi judėjimas, kad būtų nutraukta pagal Marshallo planą teikiama parama toms valstybėms, kurios atsisako siųsti ginkluotą jėgą į Korėją.

—Kongrese reiškiasi judėjimas, kad būtų nutraukta pagal Marshallo planą teikiama parama toms valstybėms, kurios atsisako siųsti ginkluotą jėgą į Korėją.

—Kongrese reiškiasi judėjimas, kad būtų nutraukta pagal Marshallo planą teikiama parama toms valstybėms, kurios atsisako siųsti ginkluotą jėgą į Korėją.

IŠ AMERIKOS PASIŪSTA KARIUOMENĖ PASIEKĖ KORĖJĄ

Išgarsėjusi 2-ji infanterijos divizija jau karo fronte

TOKIO, Japonija, rugp. 1 d. —Amerikos 2-ji infanterijos divizija, kuriai vadovauja generolas Laurence B. Keiser, buvo išlaipinta Korėjoje ir tuoj pasiūsta į karo frontą su tankais ir kitais ginklais.

Toji pagalba atvyko kaip tik laiku, nes amerikiečiai, nežinę visų pastangų, negalėjo sulaukyti besiveržiančio priešo. Turėdami milžinišką persvarą, komunistai nepalaujami veržiasi pirmyn. Nesiskaitydami su nuostoliais, jie yra pasiryžę kaip galima greičiau užimti Pusan, kuris yra svarbiausias amerikiečių rankose uostas.

Pietų pakrastyje komunistai užėmė Chinju miestelį, kuris yra tik 50 mylių nuo Pusan.

Komunistai pradėjo smarkias atakas ir į rytus nuo Kochang.

Žodžiu, jie stengiasi laimėti lemiamąjį mūšį, kol amerikiečiai dar tebėra silpni. Daugelyje vietų amerikiečiams tepka kovoti su priešu, kuris yra net penkis kartus gausingesnis.

Apie naujų sustiprinimų atvežimą buvo pranešta mūšiuose dalyvaujančiai Amerikos kariuomenei. Tai buvo didžiausias aktyvus ir sustiprino jų pasiryžimą kovoti.

Amerikos 2-ji infanterijos divizija, kuri dabar pasiekė Korėją, išgarsėjo Europoje 2-jo pasaulinio karo metu. Ji dar tebeturi geroką skaičių veteranų, kurie minėtame kare dalyvavo.

Ėmę lygiai 14 dienų, kol iš Amerikos išplaukusi kariuomenė pasiekė Korėją. Kiek žinoma, į Korėją plaukia ir daugiau sustiprinimų, patys žinomi, mairinai.

GENEROLAS MACARTHUR AT- SKRIDO Į FORMOZĄ

Jis tarsis su generalisimu Chiang Kai-sheku dėl Formozos gynimo

TOKIO, Japonija, liep. 31 d. — Pirmadienį generolas MacArthur netikėtai atskrido į Formozos salą, kurioje Kinijos nacionalistai, generalisimu Chiang Kai-sheko vadovaujami, yra įsteigę valdžios būstinę. Visa kita Kinija dabartiniu laiku yra komunistų rankose. Atrodė, kad komunistai netrukus užims ir Formozą, paskutinę, taip sakant, nacionalistų užtvėją.

Amerika jau beveik buvo nusistatčiusi nebesikišti į Kinijos reikalus.

Bet štai Maskvos diriguojami šiaurės Korėjos komunistai be niekur nieko pradėjo pulti pietų Korėjos respubliką. Prezidentas Trumanas ne tik nutarė pietų Korėją ginti, bet tuo pačiu laiku įsakė Amerikos laivynui ginti Formozą, jei Kinijos komunistai bandys į ją veržtis.

Nacionalistai buvo prašomi susilaikyti nuo bet kokių karo veiksmų, kurie galėtų išprovokuoti komunistus.

Nors nacionalistai nuo karo veiksmų ir susilaikė, tačiau tautai komunistų nesulaikė nuo koncentravimo įvairios rūšies laivelių, skiriamų Formozos invazijai. Pagaliau jie bandė įsiveržti į vieną nedidelę salą, kurią nacionalistai dar kontroliuoja.

Tas komunistų besiruošimas pulti Formozą, matyti, ir paskatino gen. MacArthurą skristi į nacionalistų būstinę. Kartu su juo skrido ir admiras Arthur D. Struble, JAV 7-to laivyno vadas, ir keli kiti žymūs karo specialistai.

Koks yra gen. MacArthur tos misijos tikslas, žinoma, viešai neskelbiama. Tačiau spėjama, jog Amerika Korėjos įvykių akivaizdoje pakeitė savo nusistatymą ir dabar yra pasiryžusi užkirsti kelią tolimesnei komunistų ekspansijai. Greičiausiai ir pasitarimai su generalisimu Chiang Kai-sheku bus susiję su Formozos gynyimu.

Kai Formozos gubernatorius

Kai Formozos gubernatorius

Kai Formozos gubernatorius

Kai Formozos gubernatorius

Kai Formozos gubernatorius

Kai Formozos gubernatorius

Kai Formozos gubernatorius

Kai Formozos gubernatorius

Kai Formozos gubernatorius

Kai Formozos gubernatorius

Kinų nacionalistai paskandino 150 laivukų

FORMOZA. — Kinų nacionalistų iškrovai paskandino 150 laivukų, kurie buvo paruošti Quemoy salos invazijai. Komunistai iš viso buvo sukoncentravę 500 laivukų tai invazijai.

Iki šiol nacionalistai susilaikė nuo komunistų atakavimo. Tačiau komunistų nuolatinis besiruošimas invazijai paskatino juos atnaujinti karo veiksmus.

Kinų studentai prieš- šinasi komunistams

Hong Kong. — Kinų komunistai jau nusivylė komunistais, kuriems jie dar neseniai pritarė. Kai ėjo kova tarp nacionalistų ir komunistų, tai gerokas studentų skaičius pasirinko komunistus.

Bet vos spėjo komunistai įsigalėti, kaip jie tuoj pradėjo viską ant savo kumalo tempti. Iš studentų buvo pareikalauta, kad jie priimtų komunistinę ideologiją. Tas bandymas kontroliuoti įsitikinimus ir privedė prie to, kad studentai pradėjo priešintis komunistams.

Jordano antikomu- nistinis įstatymas

AMMAN, Jordanas. — Jordano vyriausybė pasiūlė parlamentui įstatymą, kuris yra nukreiptas prieš komunistus. Jei tas įstatymas bus priimtas, tai mažiausia bausmė už komunistinę veiklą bus trys metai kalėjimo.

AMMAN, Jordanas. — Jordano vyriausybė pasiūlė parlamentui įstatymą, kuris yra nukreiptas prieš komunistus. Jei tas įstatymas bus priimtas, tai mažiausia bausmė už komunistinę veiklą bus trys metai kalėjimo.

AMMAN, Jordanas. — Jordano vyriausybė pasiūlė parlamentui įstatymą, kuris yra nukreiptas prieš komunistus. Jei tas įstatymas bus priimtas, tai mažiausia bausmė už komunistinę veiklą bus trys metai kalėjimo.

AMMAN, Jordanas. — Jordano vyriausybė pasiūlė parlamentui įstatymą, kuris yra nukreiptas prieš komunistus. Jei tas įstatymas bus priimtas, tai mažiausia bausmė už komunistinę veiklą bus trys metai kalėjimo.

AMMAN, Jordanas. — Jordano vyriausybė pasiūlė parlamentui įstatymą, kuris yra nukreiptas prieš komunistus. Jei tas įstatymas bus priimtas, tai mažiausia bausmė už komunistinę veiklą bus trys metai kalėjimo.

AMMAN, Jordanas. — Jordano vyriausybė pasiūlė parlamentui įstatymą, kuris yra nukreiptas prieš komunistus. Jei tas įstatymas bus priimtas, tai mažiausia bausmė už komunistinę veiklą bus trys metai kalėjimo.

PAMINKLO DAKTARUI KAZIUI GRINIUI REIKALU

Kokį paminklą statyt Daktarui Kaziui Griniui? Gal akmenį kurioje nors Chicagos lietuvių kolonijoje? Gal akmenį Chicagos lietuvių tautinėse kapinėse, kur laikinai bus palaidota urna su Dr. K. Griniaus pelenais? O gal visiškai atsisakyti nuo akmens ir suburti jėgas dvasi- niam paminklui — jo raštų iš- leidimui?

Šie klausimai iškilo Dr. Kazio Griniaus laidotuvių metu, šiuos klausimus M. Gudelis paliečia "Naujienų" 155 nr., i šiuos klausimus iki šiol nėra atsakiu- si Amerikos lietuviškoji visu- menė.

Daktaras Kazys Grinius labai didi ir labai iškili asmenybė. Jis mirė gilioje senatvėje, savo gyvenimu stūngdamas beveik šimtmečio lietuvių kovas už laisvę ir nepriklausomybę. Visą savo ilgą amžių, net iki pasku- tinio savo gyvenimo dienų Dr. Kazys Grinius buvo pačiose praeities kovojančių lietuvių patriotų eilėse, niekad neveng- damas netgi sunkiausių našų, net beviltiškiausiais kovos mo- mentais mokėdamas neprarast- viltes ir nenuleist rankų. Jis buvo žymiai laimingesnis už sa- vo vyresnįjį kovų draugą Dr. Vincą Kudirką ir dešimtis kitų aušrininkų ir varpininkų, nesu- spėjusių pasidžiaugti savo kovų vaisiais. Bet jis nepriklauso "prie tokių laimingųjų, kaip Mai- ronis, Vaižgantas ir d. kt.: jo

gyvenimas užsitęsė, ir Lietuva užgriuvusios naujos nelaimės virto jo tragizmu senatvėje.

Mes visada žinojome, kokį žmogų turime savo tarpe, bet, kiek skaudus jo netekimas, pa- tyrėme jo mirties valandą. Ypač tai ryšku buvo jo laidotu- vių eisenos, kada daugtūkstan- tinės lietuvių minios užtvėnkė gatves prie koplyčios, o trijų šimtų automobilių vilkstinė (koks retas momentas Chica- goje!) palydėjo jo karstą i kapus tolimoj Chicagos šiaurėj. Jo mirtis visus lietuvių patrio- tus sujungė i vieną nuliūdusią šeimą, kurioje netgi krikščionys demokratai, tie amžinieji dr. Kazio Griniaus politiniai prie- šai, ar ta laidotuvių organiza- vime, ar tai savo gausioje spau- doje, surado savo vietą ir mo- kėjo pareikšt pagarbą miru- siam. Bet dr. Kazys Grinius mi- rė nelaiku. Jis mirė kaip tik va- landą, kada jis mums labiausiai reikalingas, ir tatau kaip tik la- biausiai sunkina jo prisiminimą. Mes norėtume matyti jį savo tarpe, nors atsiremti i pamink- linį jo akmenį, nors susikaupti ties kapu, slepiančiu jo pelenus, išjaust i jo gyvą žodį knygoje. Kol tų galimybių nėra, mums vis atrodo, jog jis toli nuo mū- sų, mums vis bus skauda, jog priėmėme iš jo visą gyvenimą ir pagailėjome jam už tai netgi šalto akmens ant jo kapo.

Ką atsakyti i aukščiau pami- nėtus klausimus? Už ką pasisa- kyti? Už akmenį viešoje vieto- je? Už akmenį ant kapo? Už raštų išleidimą?

Man atrodo, kad trijų klauši- mų čia nėra. Yra tik du klauši- mai. I pirmąjį klausimą atsakė M. Gudelis "Naujienų" 155 nr., ir prie to atsakymo nieko nei pridėti, nei atimti. Viešuosius paminklus Chicagoje turi globoja įstatymas. Toks pa- minklas turi būti ne tik gražus ir rimtas, bet ir kaštuoti nema- žiau, kaip 50.000 dol., vadinasi, pinigų, koki nelengva surinkti. M. Gudelis savo straipsnyje, o taip pat ir L. Šmulskytis tuo pa- čiu klausimu straipsnyje "Lietu- vių Kely" yra linkę prie nusi- statymo atsisakyti paminklinių akmenų, o visas pastangas kon- centruoti dr. Kazio Griniaus raštų išleidimui. Ir vienas, ir antras nemano, jog paminklinis akmuo dr. Kazio Griniaus kapui nebū- tų reikalingas. Bet jiedu realiai vertina mūsų visuomenės duos- numą ir galimybes, o tas juos verčia pasirinkti vertingesnį dalyką. Vis dėlto atrodo, jog ši- tokia pažvalga i klausimą labai paviršutiniška, ir, norime ar ne- norime, turėsime būti šiuo at- veju mažiau praktiški.

Amerikos 25-los infanterijos divizijos tankai stumiasi pir- myn pietų Korejoje.

Nauji aktoriai Chicagoje

Neseniai i Chicago persikėlė du vaidilos: režisierius A. Ške- ma, žinomas ir savo dramos veikalais bei kitais plunksnos dalykais, ir aktorius J. Gandri- mas. Kaip girdėti, jie žada įsi- jungti i vietinį teatro gyvenim- mą.

Yra žinių, kad vietos vaidilos sutarė rūpintis bendromis jėgo- mis gero lietuvių teatro sukūri- mu.

Niekas negali ginčyti, jog dr. Kazio Griniaus raštai, šį kartą turima galvoje jo nebaigti spausdinti atsiminimai, yra mums didelė kultūrinė vertybė. Bet taip pat nedvejodami, tar- dami, jog šie raštai, kaip gra- žiai mes juos beišleistume, nie- kad neatstos dr. Kaziui Griniui paminklo. Jo atsiminimų kny- gos yra labai didelės indėlis mū- sų kultūros lobynan, visokių at- vejų, dalykų, kuri turim pri- imti su dėkingumu, o taip pat jausti pareigą jas išsaugoti ne tik sau, bet ir ateinančioms kar- tomis, kas žino, gal gražiausias legendas kursiančioms kaip tik iš anų spaudos draudimo laikų.

Dr. Kazio Griniaus troškimas pamatyti iš spaudos išėjusius at- siminimus turi mus saistyti su šia pareiga ir versti paskubinti tremtį pradėtą darbą. Šiuo klausimu visiškai sutinku ir su M. Gudeliu, ir su L. Šmulskičiu, tik negaliu pasisakyti už atsis- akymą nuo akmens.

Dr. Kazys Grinius nemirė Lietuvoje. Taip pat jo palaikai neliko ir Vokietijoje. Jis mirė mūsų tarpe, Chicagoje, jo pa- laikai sudeginti čekų kapinių krematoriume ir gražinti šeimai urnoje, ši urna turės būti palai- dota Lietuvoje, prie pleito i Suvalkiją, maždaug 41 km nuo Kauno ir 14 km nuo Marijam- polės. Laikiniai pelenus priglaus- Chicagos lietuvių tautinės kapi- nės. Šios kapinės beveik ištuš- tėjusios, o ypač vasaros mėne- siais, labai gausiai lankomos čikagiškių lietuvių. Kiekvienais metais gegužės 30 d. Amerikoje švenčiama mirusiųjų prisimini- mo diena, kada čia puošiami ka- pai, kada i kapus renkasi tūk- šantinės minios, ruošiamos iš- kilmės su kalbomis, su gedulin- gomis programomis. Giminės ir artimieji lanko savų mirusiųjų kapus, juos puošia gėlėmis. To- kia jau tradicija, tokie papro- čiai, ir kažin ar būtų protinga tolti nuo jų. Vadinasi, kokios sunkios bebūtų sąlygos, pirmoje eilėje būtinas paminklinis ant- kapis, ta mažutė šventovė prie varpininko kapo, gal būt, pora akmeninių suolelių poilsui ir susikaupimui, o jau paskui prie didesnių darbų.

Zinau, kad lėšų telkimas to- kiems tikslams pareikalaus be- galinio isitempimo ir didelių pa- stangų. Bet šį darbą pradėti reikia, ir tai galima greičiau, kad ir išneant iš liaudies išmi- nties kalti geležį, kol ji įkaitusi.

Vladas Civinskas.

"Naujienų" šeima atostogauja

Red. M. Gudelis išvyko dviem savaitėms atostogų i Michigan valstybę. Po įtempto darbo laik- raštininkas nori smukti kur i gamtos prieglobstį ir užmiršti visas tas laikraščio naujienas, kad pailsėjus su naujomis jė- gomis galima būtų ir vėl kipti i darbą.

Rinkėjas J. Judickas jau kiek anksčiau nudūmė i Hot Springs, Arkansas. Ten jis turi pažista- mų. Nauja gamta, nauji žmonės ir atitraukimas nuo kasdieni- o darbo duos atsipūsti ir pa- sirinkti jėgų tolimesniai dar- bui.

Krakiškiai gražiai piknikavo

Krakiškių Draugiško Klubo gegužinė pavyko gerai, nors ga- lėjo būti dar geriau, jeigu na- riai visi būtų atvažiavę i savo pikniką. Mat, dėl godumo kai kurie nuvyko kur kitur kažko- kių dovanų laimėti, bet nė vie- nas krakiškių nelaimėjo, tik, ki- tus remdami, daugiau sau iš- laidų pasidarė.

Krakiškių gegužinė įvyko sekmadienį, liepos 23 d., Ryan Woods miške, labai patogioj vietoj. Nariai labai linksmai leido laiką miškuose, tarp ža- lūnų su savo draugais ir sve- čiais tyrėme ore. Kiek teko pa- tirti, klubui liks ir pelno. Pa- stebėtina, kad neseniai įsirašę i Krakiškių Klubą nariai, atėję i gegužinę, atsinešė labai skanių bandukų, kurios tuojau buvo išparduotos.

Gegužinė pasibaigė pusėtinai vėlai. Man vis pasitaiko su raudo- naisiais susikirti. Prie vieno stalo atsisėdo du vyrai, pasiėmę po stiklą alaus ir kalba rusiškai. Mane paklausė, kieno piknikas. Aš atsakiau, kad tai yra lietu- vių. Girdi, o kokiai partijai pri- klausote? Atsakiau, kad nepar- tinamas/ Girdi, o kodėl ne pro- gresyvių? Aš ranka pamojau ir nekalbėjau.

A. K.

Didelė paklausa au- tomobiliams

DETROIT, Mich. — Paklau- sa naujiems automobiliams yra didesnė, negu kada nors po karą pasibaigimo. Kadangi nujauciama, jog automobilių gamyba bus sumažinta, tai žmonės nepaprastai juos per- ka. Perka ne tik pigesnius ir vidutinės kainos, bet taip pat ir pačius brangiausius. Auto- mobilių pardavinėtojai jau da- bar turi tiek užsakymų, jog turės pračiti keli mėnesiai, kol tie užsakymai galės būti pa- tenkinti.

Skelbimai Naujienose duoda raudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

Burnside

SLA KUOPOS GEGUŽINĖ

SLA 63 kp. mėnesinis susirin- kimas įvyks penktadienį, rug- piūčio 4 d., 7:30 val. vak. Tu- ley park svetainėj, 90 St. ir St. Laurence Ave. SLA 63 kuopos nariai prašomi atsilankyti, nes bus aptarti rengiamo pikniko reikalai.

Ta proga gerbiamieji 63 ku- pos ir kitų kuopų nariai ir sve- čiai nuosirdžiai kviečiami atsi- lankyti i kuopos pikniką (ge- gužinę), kuris įvyks sekmadie- nį, rugpiūčio 6 d. Ryan Woods miške, prie 87 St. ir So West- ern Ave., 27 bloke, visai arti prie 87 gatvės. Linksmai pra- leisite laiką, su draugais pasi- matysite ir kuopą paremsite, mes kuopa irgi remia Lietuvos ir lietuvių reikalus. Ir iš šito pikniko dalis pelno skiriama lietuvių imigrantų fondui.

Kviečia komitetas.
A. Laurutanas

PRANEŠIMAI

SLA 36 kuopos mėnesinis susi- rinkimas įvyks trečiadienį, rugpi- ūčio 2, Chicagos Liet. Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vaka- re. Visi nariai ir narės kviečiami dalyvauti. A. Kaulakis, fin. sek.

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

PEČIAI, Saldytuvai, TELE- vizijos aparatai, skalbiai- mos mašinos, baldai, mat- racai, kilimai, lovos ir VAIKŲ BALDAI. Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS. Lengviausi išmokėjimai. Baldai Padaromi Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.

3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAFAYETTE 3-3171
CHICAGO, ILL.

Leidžiame lietuviškas radio pro- gramas antradieniais 7:30 valandą vakare iš stoties WGES, 5000 watts-1390 kil.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksnumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Rei- tale pasauktie atvyksim i jūsų na- mus su vainikų paveikslais išrinkti. ROY R. PETRO (Putramentas) 5519 So. Harlem Avenue, Portsmouth 7-9020.

URBA GELININKAS

4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

LOVEIKIS

Siunčiam Gėles Telegramu i Visas Pasaulio Dalis
KVIETININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. Yards 7-7308

GUŽAUSKU

BEVERLY HILLS GELININKA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

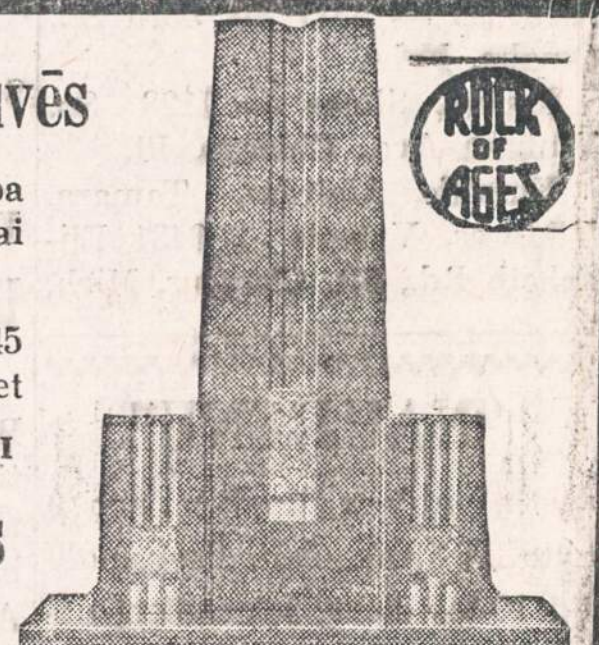
Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet PAMINKLUS PRISTATOME I VISAS KAPINES ARTI AR TOLI

Bittin and Kamensky Monument Works

3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

TELEFONAS GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 3-2109

CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDŲ

Saukite

MAŽEIK & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave.

PROspect 6-0099

3319 LITUANICA AVE.

Yards 7-1138-1139

Tiesiogiai gyvena kitoje miesto dalyje gausime koplyčias ant kapų ir namų

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDŲJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Visi Tel. Yards 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas LAFayette 3-0727

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI

Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

J. LIULEVICIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL.: VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 7-4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET TEL.: SEELEY 3-5711

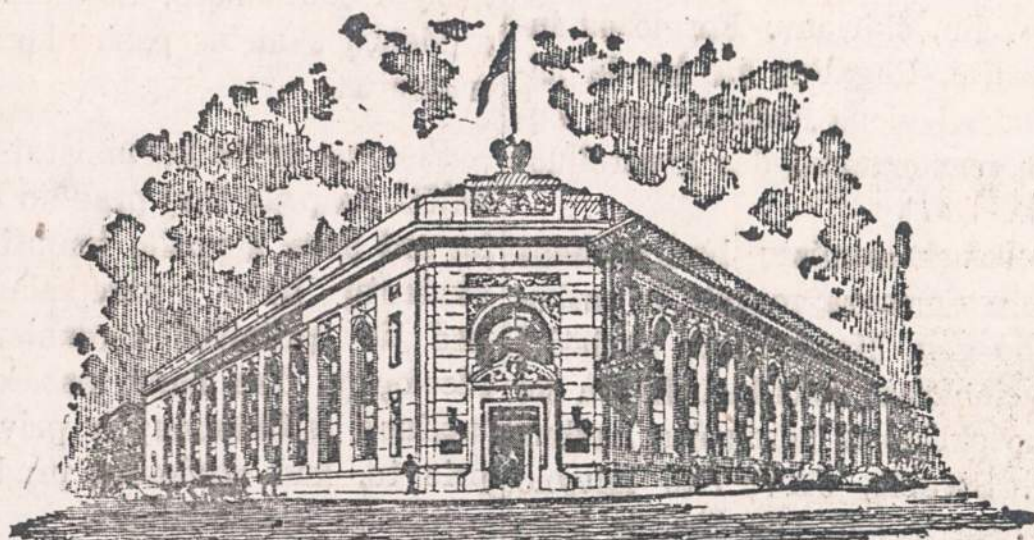
ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYMPIC 2-1003

Taupyk Saugiai ir su Geru Uždarbiu

Turtas \$25,000,000. Atsargos fondas \$2,400,000.

Stipriausia Taupymo Įstaiga Amerikoje.

Standard Federal Building.

Standard Federal Savings

4192 Archer Avenue, Brighton Park, Chicago 32, Illinois.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.

TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

GYVUJŲ PREKIŲ PIRKLIAI IEŠKO DARBO

Klaipėdos krašto Didysis Suvažiavimas, apie kurį iš anksto jau tiek daug buvo rašoma ("M. D. boote", įvyko 1950 m. birželio 4 d. Hannoveryje. Suvažiavimas buvo pradėtas apie 11 v. pirm piet su pamaldomis, kurias atlikė buvęs Klaipėdos vokiečių kunigas Blaesner. Pamaldos įvyko Hannover Rothfeld "Fasanenkrug", kur po pietų įvyko ir pats suvažiavimas. Savo pamoksle kun. Blaesner prisiminė ir prūsų lietuvius ir jų susirinkimus. Klaipėdiečiai esą išsklaidyti, bet dvasiškuose reikaluose turį imti pavyzdį iš senųjų prūsų lietuvių, kurie nors ir neturėdami vargonų, tačiau susirinkimuose galingai giedoję savo "Šventas, šventas..." Pamokslas nors ir gerai pasakytas, tačiau buvo pasakytas karčiaminėje atmosferoje, taip kad gilesnio įspūdžio klausytojams nepadarė.

Schulrat Meyer 14 val. atidarė suvažiavimą. Po to sekė deklaracijos ir bendros giesmės. Reikia konstatuoti, kad meniškos dalies pasirodymai tiek pradžioje, tiek gale buvo labai silpnai.

Suvažiavimo didžiausias momentas turėjo būti Dr. Schreiber kalba. Jis, kaip sakėsi, buvo atvykęs tiesiog iš Bonnos su savo šeima. Savo kalbos pradžioje Dr. Schreiber pastebėjo, kad jis į suvažiavimą atvykęs kaip privatus asmuo, jo žodžiais, kaip poveičias čia dalyvaujantis ir todėl jokių politinių momentų nepašalins. Jis prašė daug realiau žiūrėti į padėtį ir nesikarščiuoti. Pasaulis visai kitomis akimis žiūrįs į pabėgėlių padėtį. Tai jis gerai pastebėjęs būdamas neseniai Londone (!) pabėgėlių reikalais. Pasauliui Klaipėdos Krašto problema kaip kokia atskira ypatinga vok. problema nežinoma. Tad, norint atsiekti bendro tikslo esą reikalinga, kad klaipėdiečiai turi įsijungti kaip dancigiečiai į bendrą vokiečių pabėgėlių organizaciją.

Kalbėdamas apie "Lastenausgleich", jis pažymėjo, kad jokių pažadų duoti negalės.

Kas man įdomiausia buvo — tai tas, kad klausytojai iš vietų paleido replikas ir nepasitenkinimo šūkius. Į šūkį "Heuchler" Dr. Schreiber reagavo, pasakydamas, kad ateitis parodysi.

Sekantis kalbėtojas Egbert Otto (2. Vorsitzender des Zentralverbandes der Vertriebenen Hannover) buvo labai karingas. Išskėjęs vokiečių kultūros nuopelnus Rytų kraštuose, jis patarė stoti į kariuomenę ir kovoti su aliantais tik tada, kada vokiečių karių garbė bus atstatyta. Na, žinoma, tokia kalba nutelbė patį "Staatssekretar", Schreiberį, ir rado daugiausia pritarimo. Norint nenorint pasirodė vėl senų laikų dvasia. Gailė visų kalbų Schulrat Meyer paskaitė rezoliuciją. Rezoliucijoje protestuojama prieš "ne-

teisėtą" Klaipėdos Krašto prijungimą prie Lietuvos (Sovietinės L.). Reikalaujama, kad būtų daromi žygiai, kad dar Klaipėdos Krašte užsilikę vokiečiai galėtų grįžti į Vokietiją.

Susidarius iš viso bendrą vaizdą, kad žmonėms tokie suvažiavimai pamažu jau atsibosta, o kalbos net įkyrėja. Klausytojai visiškai nesidomėjo, kas priekyje darėsi. Didžiausioji dalis sėdėdami prie stalų gurkšnojo alų ir kalbėjosi. Dar kiti atvyko į suvažiavimą, kad galėtų palašyti kortomis... iš to galime susidaryti vaizdą, kaip sunku suvažiavimo organizatoriams buvo kitiems tikimoms praversti. Nors visą laiką Schulrat Mayer dalyvius prašė, kad bent pranešimų metu parodytų tam tikrą susidomėjimą, tai rezoliucijų skaitymo metu prakaista šluostydamos maldaute maldavo: "Liebe Landsleute, supraskite pagaliau, kad tai liečia jūsų ir mūsų visų reikalus ir todėl susikaupkite nors minutėlei."

Suvažiavimo metu įvyko ir "Arbeitsgemeinschaft der Mellalaender" pasitarimas. Bendrai paėmus žmonės trokšta ramybės ir su skausmu širdyje, kaip man vienas buvęs karstuo- lis pareiškė, "prisimename "li-tauerių" laikus. Jis klausė manęs: kur esąs Simonaitis. Klausimą, kodėl jis tai klausia, jis man atsakė, kad jo žmona gavusi iš p. Simonaičio drabužių ir todėl esąs jam labai dėkingas. Nebūčiau amžiais tikėjęs, kad toks savo laiku buvęs nacistinio nusistatymo žmogus būtų galėjęs kada taip pasakyti.

Savo keliu norėčiau pabrėžti, kad turint mūsų rankose tam tikras gėrybes (BALF'o) mūsų galimybės iškilti ir vis daugiau patraukti žmonių šiuo tarpu yra labai geros. Ką aš pastebėjau, važiuodamas ir lankydamas MLT skyrius yra tas, kad mes turime, žūtbūt, palaikyti ir dvasiškai — spaudos ryšius. Klaipėdos krašto vokiečių vadams būtų labai pavojainga, jeigu mes prie "Keleivio" pridėtume prie- dą (lapą iš dviejų puslapių), kuriame vedamasis būtų atpaus- tas vokiečių kalba. Žmonėms nusibodo naciška propaganda ir, kiek pastebėjau — pradedą jie ir mūsų veikla vis daugiau ir daugiau domėtis. Tėvynės il- gėsys stovi aukščiau už bent kokią ikišiolinį nusistatymą ir didžia dalimi pasiduoda bent kokia kaina. Tad, man rodos, pavarių sistematingą ir atsargią propagandą (iš viso parodžius daugiau savo egzistenciją), gali daug kur mūsų eilės žymiai su- stiprinti.

Prūsas

"NAUJENOS" — NEISSEMIAMAS ŽINYNAS IR ISMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITITI IR PLATINTI

Žmonių apipilėsimas

1940 - 1941 metais vokiečiams susitarus su rusais bolševikais daug kas galėjo repatriuoti į Vokietiją, jei turėjo bet kokių įrodymų, kad kas nors iš giminių buvo kilę iš Vokietijos. Tokioms aplinkybėms esant, kai kas iš Lietuvos repatriavo. Repatriavo kai kurie ir nebūdami vokiečiai, nes buvo proga pasiūlyti nuo bolševikų teroro.

Pagal susitarimą su sovietais kiekvieno repatrijavusio į Vokietiją turtas buvo tam tikros komisijos įkainuotas. Bolševikai už likusį turtą pažadėjo sumokėti aukso verte. Būta kelių šimtų milijonų dolerių turto vertės. Vokietija tą pinigų sumą gavo dar karui nepradėjus. Aišku, tie gauti pinigai priklausė repatrijantams. O ar jie juos atgavo? Tai buvo tik trijų pirštų kombinacija — spy- ga.

Vokiečiai kiekvieno repatri- janto palikta turtą pavertė markėmis skaitant vienos markės vertę du litus. Bet tą ver- tę ne pinigais skaitė, o popie- rių vertybe ir tuos vertės lapus įnešė į taupomasias vokiečių kasas — Sparkasse. Už tas ver- tybių popieras pažadėta mokėti 3%.

Tos taip vadinamos "vertpa- pire" šiandien neturi jokios vertės. Tantai išėina, kad repa- trijantus vokiečiai apipilė. Niekas iš repatrijantų negavo iki šiam laikui už tuos indėlius net žadėtų procentų. Tai mūsų lietuviai repatrijantai atsidūrė sunkioje padėtyje ir kenčia didelę vargą skurdę gyvendami. Jei kas buvo seniau UNRRA'os ar IRO globojami, tai per tuos taip vadinamus skryningus juos iš stovyklų išvarė, palikę be jo- kios globos. Išvarė kaip buvusius repatrijantus. Kai kas iš jų repatrijantų Lietuvoje buvo pasiturinčiai žmonės, o dabar liko išmaldy prašytojais, nes vokiečiai juos apvogė, jų už buvusį turtą indėlius niekais pavertė. Vienas mano pažįsta- mių Augsburg, Vokietijoje, tau- pomose kasose turi panašų in- dėlių vertės devynių tūkstančių dolerių, arba 27 tūkstančių markių. Tokia suma buvo įver- tintas jo turtas ir popierių ver- tybės pavidale padėtas čia į tau- pomasias kasas. Jis tose kasose valdininko pasiteiravo, ką gali gauti už tą indėlį, arba ką šiandien vertas tas indėlis. Tas val- dininkas atsakė: "Sie sind be- trogen von alle Seiten und bekommen Sie Kukisch". (Jūs esate apipilėti iš visų pusių ir gau- sit spygą).

Ar nevertėtų mūsų organiza- cijoms kaip štai ALT ar BALF- ui ar kitoms tuo klausimu susi- domėti ir gal rasi būtų galima padaryti žygius pas JAV vy- riausybę, jai išaiškinus, koks reikalas, kad žmonės už paliktą savo turtą atgautų kas jiems priklauso, nes savo laiku Vokie- čių buvusi vyriausybė gavo grynaus pinigais už tą turtą iš sovietų. O dabar mūsų žmonėms daroma tokia didelė skriauda. Jei būtų galima tuos pinigus atgauti, tai daug kas jau leng- viau sudarytų pragyvenimą.

Pasirodo, kad tiek raudona- sis, tiek rudasis velnias vieno kurpalio išdirbiny ir abiejų vienas tikslas — žmones api- plėšti.

Nukentėję laukia greitų veiksmų. Dillingeno Dypukas

PADEDA PASALINTI MOTERŲ MĖNESINIŲ SKAUSMUS

Ar jums vargina moterų funkciniai periodiški pakitimai? Ar dėl to jausiate skausmą, nervingumą, nuovargį, — tokias atvejais? Tasyk bandykite Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound pašalinimui tų simptomų. Pinkham's švelninančiai veikia moterų vieną iš svarbiausių organų!

LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI NAUJENOSE

A. BRASISKIS

JUOKINGI PRISIMINIMAI

Štai kaip bolševikų karininkai įvertino džiugaujančią sve- timtaučių minią prie Sovietų atstovybės:

—Čego eti duraki radujutsia, vied plakat budut! (Ko šitie kvailiai džiaugiasi, juk verks jie dar!..)

Sovietai varė propagandą, kad Lietuvos darbininkai "kru- vinojo Smetonos" žiauriai kan- kinami, kenčia badą, šaltį. Rau- donoji armija siunčiama išlais- vinti Lietuvos darbininkus ir jiems pasiūti duonos. Jie, tie- sa, pasiuntė vieną kitą traukinį su užrašu: "Chlieb golodnoj Litve" — "Duona alkanai Lie- tuvai". Toks užrašas buvo už- dėtas ant visų vagonų ir kabė- juos iki Lietuvos sienos. Vežant per sieną užrašai nuplėšti. Va- gonai buvo prikrauti arbužų.

Lietuvą okupavusi raudon. armija pati savo akimis įstiki- no, kad Lietuvos krautuvės pil- nos, prikrautos įvairiausio maisto, kokio tik nori, panašiai kaip dabar Amerikos. Išalkę raudonarmiečių karininkas pri- siartinio prie vienos tokios krau- tūvės, pasižiūrėjo per langą ir jos vidų ir nedrąsiai įžengęs vi- dun sako:

—Ar galima pas jus nusipirkti- be leidimo pusę kilogr. svies- to?

—Labai prašau, — atsako mandagi pardavėja, skubiai at- sverdamą prašomą sviestą.

—O gal galima ir daugiau? — atsargiai klausia raudonarmie- tis.

—Kodėl ne?.. Galima kiek no- rite!..

Raudonarmietis paprasio dar jam pridėti pusę kilogramo. Jis nustebęs, kad taip laisvai gali pirkti kiek nori. O jiems buvo įkalta, kad Lietuvoje badas ir nieko nėra.

Po 2 - 3 mėnesių okupacijos raudonarmiečių komandirų žmo- nės buvo leista atvykti pas savo vyrus į Lietuvą ir apsigy- venti drauge. Tokie komandi- rai gaudavo geresnius butus su visais patogumais. Atvykusios žmonos nežinojo, kam išvietėse reikalingos kriauklės ir jos ban- dė iš jų praustis.

Vienas aukštesnio rango ko- mandiras gavo butą pas vieną Lietuvos pulkininką. Pulkinin- ko žmona, sužinojusi, kad at- važiuoja komandiro žmona iš Rusijos gilumos, nutarė suruo- ši ti priėmimo iškilmingą va- karienę. Stotyje sutikti atvyks- tančią viešnią nuvyko pulkinin- kas, nes komandiras pats ne- galėjo, — turėjo būti tarnybo- je. Traukiniui sustojus, stotyje pulkininkas atpažino viešnią, kuri buvo labai vargingai apsi- rengusi ir nešina bulvių maiše-

—Jūs čia — sako viešnia, —

badu mirstate, daugiau nieko negalėjau pasiimti iš kolchozo, kaip tik bulvių maišelį.

Parsivežę pulkininkas savo viešnią namo. Kai pamatė gra- žiai apkrautą įvairių valgių stalą, viešnia ką tik neapalpo.

Ką man pasakojo vienas gydy- tojas, buvęs Maskvoje

L. R. Kryžiaus reikalais teko jam būti Maskvoje sausio mėn. 1941 m. Reik pasakyti, kad Maskva palyginus su caro lai- kais padarė didžiulę pažangą. Nauja statyba, 10 - 15 aukštų namai išaugo ten, kur buvo tuš- čios aikštės. Požeminis susisie- kimas — tikrai šėdėvras. Sva- ra net perdėta. Bet rusas dar- bininkas apiplėšęs, alkanas ir gauna patį mažiausią uždarbį — 105 rubl. i mėnesį. Paprasti ba- tai kainuoja 600 rublių, marški- niai geresni 150 rublių. Bet tiek- to. Atsistojau jam nelaimė — iš- plyšo apatinių kelnų guzikas. Eina į krautuvę pirkti guzikų, adatos arba dvigubą grafkę. Kiek nevaikščiojo, kiek stam- bių krautuvų perėjo, bet ada- tos ir "angliškos bulavkos" taip ir nerado.

—"Angliška bulavką" — pra- šau duoti. —Ką, "angliška bulovką" — mes tokių neturime — atsako —Ką, "angliška bulavką" — pardavėjos, pečiai patraukia. — rime.

Taip išvaikščiojęs daug krau- tuvų Maskvoje, bet "angliškos bulavkos" taip ir nerado. Ką reiškia valdžios stambioji pra- monė ir neaprupinimas gyven- tojų smulkmenomis.

Kaip bolševikai norėjo Lietuo- vą išauginti gumos augalą

"cokzyga"

Kaip žinoma, yra toks auga- las "cokzyga", iš kurio galima gauti gumą. Bet šis augalas reikalauja daug saulės spindu- lių.

Pradžioje, kol dar lietuviai nebuvo smarkiai įbauginai, vie- nas agronomas susirinkime pa- tarė taip daryt:

"Cokzyga" reikalauja daug saulės, o Lietuvoje jos permaža. Išeitis tokia, — saulę atstoja "Stalino konstitucija". Reik tik seną kaliošą padėti, o šalia jo pastatyti "Stalino konstituci- ją". Ji švies ir iš seno kaliošo pasidarys nauja guma...

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITITI "NAUJENAS"

—"Angliška bulavką" — pra- šau duoti.

—Ką, "angliška bulovką" — mes tokių neturime — atsako

—Ką, "angliška bulavką" —

pardavėjos, pečiai patraukia. —

rime.

Taip išvaikščiojęs daug krau- tuvų Maskvoje, bet "angliškos bulavkos" taip ir nerado. Ką reiškia valdžios stambioji pra- monė ir neaprupinimas gyven- tojų smulkmenomis.

Kaip bolševikai norėjo Lietuo- vą išauginti gumos augalą

"cokzyga"

Kaip žinoma, yra toks auga- las "cokzyga", iš kurio galima gauti gumą. Bet šis augalas reikalauja daug saulės spindu- lių.

Pradžioje, kol dar lietuviai nebuvo smarkiai įbauginai, vie- nas agronomas susirinkime pa- tarė taip daryt:

"Cokzyga" reikalauja daug saulės, o Lietuvoje jos permaža. Išeitis tokia, — saulę atstoja "Stalino konstitucija". Reik tik seną kaliošą padėti, o šalia jo pastatyti "Stalino konstituci- ją". Ji švies ir iš seno kaliošo pasidarys nauja guma...

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITITI "NAUJENAS"

DR. VAITUSH, OPT LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas jūsų garantavimas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, nesvymumo, skaudėnų akių karši, atitai- so trumparegystę ir tolgaregystę. Prurengia teisingai akinus. Visuo- se atsitikimuose egzaminavimas da- rcomas su elektra, parodancia ma- žiausias klaidas. Speciali atida at- kreipiama į mokyklos vaikus.

Vaziuojų i namus

Val: nuo 10:00 ryto iki 7:30 v. v.

Serecomis iki 6 valandos vakaro.

o Ned

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Hasted Street, Chicago 8, Ill. Phone CA na1 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	Jungtinės Valstybės, ne Chicago:
\$7.00 per year in Canada	Metams \$7.00
\$7.00 per year outside of Chicago	Pusei metų 3.50
\$9.00 per year in Chicago	Trims mėnesiams 3.00
4 cents per copy	

Užsakymo kaina:	Užsienio:
Chicagoje—paštu:	Metams \$10.00
Metams \$9.00	Pusei metų 5.50
Pusei metų 4.50	Trims mėnesiams 3.00
Trims mėnesiams 2.25	
Vienam mėnesiui .90	
Chicagoje per išsiuntimą:	
Viena kopija .4c	
Našaitė .25	
Mėnesiui .90	

Pirmieji Kareiviai iš JAV Korėjoje

Vakar atvyko į Korėją pirmieji kareiviai tiesiog iš Jungtinių Valstybių. Kiek jų atvyko, neskelbiama. Pasakyta tik, kad apie ketvirtą jų dalis yra veteranai, dalyvavusieji antrajame pasaulio kare.

Šiaurės komunistai pradėjo įsiveržimą į Korėjos Respubliką birželio 25 dieną. Taigi karas tenai jau eina šeštą savaitę. Nors Jungtinės Valstybės tuojuo šoko į pagalbą pietų korėjiečiams, bet jos pradžioje galėjo pasiekti tenai tik tiek, kiek karo lėktuvų ir laivų iš Japonijos. Paskui gen. MacArthur atsuntė vieną kitą pulką pėstininkų. Praėjo beveik keturios savaitės, iki susidarė iš gabenamų į Korėją sustiprinimų trejetas Amerikos kariuomenės divizijų, ir tik šeštoje savaitėje, šalia jų, pradeda stoti į frontą atvežti iš Amerikos kariuomenės daliniai.

Kiti dar plaukia per vandenyną. Kai jie bus išlaipinti Korėjoje, apskaičiuojama, kad Jungtinių Valstybių ginkluotos jėgos tame pusiasalyje turės apie 100,000 vyrų. Jie bus geriau apginkluoti, negu tie amerikiečiai būriai, kurie stengėsi sulaukyti agresorius karo pradžioje, neturėdami nei tankų, nei artilerijos.

Kremliaus samokslininkai, aišku, nemanė, kad Amerika kovos prieš komunistų invaziją Korėjoje. Jie buvo tikri, kad, jeigu Amerika ir nutars priešintis agresoriams, tai ji nieku būdu nespės pastatyti prieš juos pakankamos jėgos. Visą Korėją pagrobė komunistai — ir tada ką galės daryti Washingtonas arba kitos Vakarų valdžios? Korėjoje bus įsteigta "liaudies demokratija" ir komunistai šauks, kad jie "suvienijo tautą" ir išlaisvino iš Amerikos "imperialistų jungo".

Ar Jungtinės Valstybės tada, kartu su Anglija ir Francūzija, organizuos milžinišką karo ekspediciją prieš įsitvirtinusius Korėjoje komunistus? Bet kaip į tai pažūrėtų kitos Azijos tautos?

Viskas buvo suplanuota labai gudriai. Ir jeigu ne Jungtinių Valstybių sparti ir energinga akcija, tai jiems neabejotinai būtų pasisekę.

Nedaug tereikėjo, kad pasisektų. Jeigu tik savaite kitą Washingtonas būtų svyravęs prieš pradėdamas veikti, tai pagalba Korėjos Respublikai būtų atėjusi per vėlai.

Maskva padarė klaidą, kuri jai gali brangiai kainuoti.

Appaudinėja Žmones

Detroitė pasirodė naujos "taikos peticijos", po kuriomis komunistai ir apsimaskavusieji jų draugai renka parašus. Šitos peticijos ragina "visas valdžias priimti Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atsisaukimą", kad būtų susitarta uždrausti atominius ginklus.

Bet Tarptautinis Raudonasis Kryžius tokio atsisaukimo nėra priėmęs. Kaip jo direktoriaus pagalbininkas Theodore Hoffman praneša, tokio turinio rezoliuciją bandė praveisti Rusijos atstovas Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus susirinkime pereitą gegužės mėn., bet rezoliucija buvo atmesta.

Todėl cituoti bolševikų rezoliucijos žodžius ir sakyti, kad tai Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atsisaukimas, tai — biuri apgavystė.

Neteisėtai vartoti Raudonojo Kryžiaus vardą arba emblema draudžia JAV įstatymas. Kas tas apgavingas "taikos peticijas" skleidžia, gali būti patrauktas tiesiai ir nubaustas.

Riausės Belgijoje

Neramumai Belgijoje dėl karaliaus Leopoldo grįžimo didėja. Savaitės gale policija šaudė į streikuojančių darbininkų minią Liege mieste, tris užmušė ir aštuonis sužeidė. Socialistų partijos pirmininkas Buset išpėjo vyriausybę, kad gali kilti "pilietinis karas", jeigu ji nesuras būdo kaip nors tą krizę pašalinti.

Belgijos darbininkai ir dauguma francūziškai kalbančiųjų belgų žiūri į Leopoldą, kaip į išdaviką, nes jisai karo metu pasidavė naciams ir sutiko geriau būti pas juos nelaisvėje, negu bėgti su ministeriais į užsienį ir tęsti kovą prieš okupantus.

Pačioje katalikų (krikščioniškai socialinėje) partijoje, kuri parsikvietė karalių iš tremties, kilo sumanymas užbaigti ginčą kompromisu: kad Leopoldas pavestų sostą savo sūnui Baudouin'ui ir laikinai pasišalintų, kol nebus surastas planas, kuris patenkintų karaliaus rėmėjus ir priešus. Bet juo ilgiau neramumai tęsiasi, juo mažiau palieka progos kompromisams. Tautoje pasidarė gilus skilimas, kuris gresia pavojumi pačiai valstybei.

A P Ž V A L G A

BALTIEČIŲ PROTESTAS WASHINGTONE

Liepos 27 d. sukako 28 metai, kai Jungtinės Valstybės suteikė pripažinimą "de jure" trims nepriklausomoms Pabaltijo valstybėms, Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Šita proga Lietuvos ministras Povelas Žadeikis, Latvijos chargé d'affaires Jules Feldmans ir Estijos generalinis konsulas Johannes Kaiv įteikė valstybės departamentui Washingtono notą, protestuodami prieš tironišką sovietų okupaciją ir tautų naikinimą Pabaltijo kraštuose.

Nota primena, kad Pabaltijo respublikos 1940 m. susidū-

rė su tokia, pat neteisėta agresija, kokią šiandien bolševikai vykdo Korėjoje. Bet tada agresijos aukoms neatėjo niekas į pagalbą.

Kolektyvi Jungtinių Tautų akcija Korėjoje stiprina lietuvių, latvių ir estų viltis išlaisvinti iš svetimo jungo.

GUB. DEWEY IEŠKO BUTO

New Yorko gubernatorius Dewey aną dieną pasakė laikraščio reporteriams, kad sausio mėn. jam reikės būti New Yorke ir jisai jau pradėjęs apie tai teirautis.

Iš to tenka spręsti, kad Tho-

mas E. Dewey ši rudenį nebekandidatuos į gubernatorių. Jo terminas baigiasi paskutinę dieną gruodžio.

KREČIA LAIVUS UOSTUOSE

Federalinė valdžia neseniai įsakė JAV jūros uostų viršininkams žiūrėti, kad į uostus neįspruktų kokie nors priešai laivai, kurie galėtų padaryti daug žalos. Todėl kiekvieną laivą, atvykusį iš bet kurios šalies anapus geležinės uždangos, sulauko prieš įleidžiant į uostą ir iškrevia, ar nebus paslėpta jame bombos ar kokios sprogtamos medžiagos.

Atstovų butas Washingtono priėmė bilių, įgaliojančių sulaukyti ir krėsti svetimų šalių laivus. Vienas kongresmanas pasakė, kad tai apsaugojimas nuo priešų, kuris gali atgabenti į Jungtines Valstybes atominę bombą, paslėptą prekybiniam laive. Senatas irgi priėmė panašaus turinio bilių.

BUVO "DEMOKRATAS", VIRTO "DIKTATORIUM"

Progresyvos partijos vadas Wallace remia savo kraštą ir Jungtines Tautas, todėl jisai pasidarė negeras komunistams. Apie jį rašo Bimba:

"Henry Wallace skaito save labai dideliu demokratu. Bet kai Progresyvos Partijos Vykdomasis Komitetas beveik vienbalsiai pasmerkė prezidento Trumano karą Korėjoje, Wallace pasakė: Man nebeužtenka vietos!

"Jam gerai buvo, kai jo klausė, kaip tai dauguma pasirinko taikos kelią, Wallace nužygiavo senųjų partijų keliu. Demokratas su demokratija nesiskaito. Demokratas nori diktuoti visiems! Šokite pagal mano muziką, arba aš jums nebegrosiu.

"Blogai su tokiais demokratais."

Ot, Bimba tai "tikras demokratas". JAV kongresas beveik vienbalsiai remia karinę pagalbą teikimą Korėjos Respublikai prieš agresorius, bet Bimba sako, kad tai "Trumano karas".

Wallace šitame klausime eina su milžiniška Amerikos žmonių dauguma.

"NAUJIENOS" — neissemiamas žinyno ir išimtinis šaltinis. Skaitykite jas ir kitus raginkite skaityti.

OPTIŠKA ILIUZIJA

V. VAITAS

CARO DESPOTIZMO RĖMIMAS

(Tęsinys)

Verta pabrėžti, kad net revoliucijos įvykiai neišskleidė vakariečių optiškos iliuzijos atstatyti Rusijos imperijos tvarką.

Tuo tikslu Aliantai darė desantus ir rėmė caro generolų žygius. Caro generolai ir jų bendradarbiai "tvarką" suprato kaip "ruskajai gosudarstvennost" (rusiškas valstybingumas), kurio pagrindą sudarė "vienatinė ir nedalomą galinga" (velikoderžavnaja) Rusija.

RUSIŠKO VALSTYBINGUMO RĖMĖJAI

1917 metais, kada prasidėjo Petrograde neramumai ir minios pasirodė gatvėse, išsiskirti kazokai atsisakė vaikyti minią. Kaip tai? Kazokai atsisakė ginti "rusišką valstybingumą"? Taip, vėliau jie suorganizavo savo institucijas savo laisvės ginti. Jie aktinai priešinosi caro generolų norui išplėsti "rusišką valstybingumą" jų žemėse. Pav., 1919 m. XI.25. Denikinas davė įsakymą Kubanės kazokų "Rados" delegacijai Paryžiuje areštuoti ir atiduoti karo lauko teismui už "išdavimą". Tais pačiais motyvais "Rados" narys Kablukovas buvo karo lauko teismo nuteistas ir sušaudytas. Denikino, Vrangelio ir kitų caro generolų fizinę jėgą sudarė senos armijos karininkai ir valstybės įstaigų tarnautojai. Dvasiniais tėvais buvo dvasininkai, stambesni verslo įmonių savininkai. Partinių požiūrių ir tų grupių įėjimo į partijas nuo dešiniausių imtinai su kadeitais, liberalais buržuazijos ideologais.

Caro generolų nepasisekimai Vakarų diplomatomas sugriežė kortas. Greičiausiai susigrūbė Anglijos diplomatai. Jie pastatė Denikinui ultimatumą: arba sutark su bolševikais arba mesk savo reikalą ir važiuok užsienį. Denikinas pasirinko antrąjį išeitį. Jo vietą užėmė Vrangelis, kurį pasižadėjo remti prancūzai, bet Vrangelis ir turėjo bėgti. 1920 m. lapkričio vidury iš Krymo išvažiavo su savo armijos likučiais. Atrodo, paskutinė rusiško valstybingumo rėmėjai apledo Rusijos imperijos ribas.

Caro generolų nepasisekimai Vakarų diplomatomas sugriežė kortas. Greičiausiai susigrūbė Anglijos diplomatai. Jie pastatė Denikinui ultimatumą: arba sutark su bolševikais arba mesk savo reikalą ir važiuok užsienį. Denikinas pasirinko antrąjį išeitį. Jo vietą užėmė Vrangelis, kurį pasižadėjo remti prancūzai, bet Vrangelis ir turėjo bėgti. 1920 m. lapkričio vidury iš Krymo išvažiavo su savo armijos likučiais. Atrodo, paskutinė rusiško valstybingumo rėmėjai apledo Rusijos imperijos ribas.

"NAUJIENOS" — Lietuvos Visuomenės Kultūros Tvirtovė

(Bus daugiau)

Skaitykite ir kitus paraginkite skaityti "NAUJIENAS"

BIBLIJOS VERTIMAS Į LIETUVIŲ KALBĄ

Rašo PROF. VACLOVAS BIRŽISKA

(Tęsinys)

Tuo savo pradetu darbu jis atkreipė į save dėmesį visos eilės asmenų, tikrųjų Anglijos visuomenininkų ir politiniame gyvenime, kurie jam suteikė lėšų, kad jis galėtų tęsti studijas universitete ir versti toliau Bibliją. Intensyviai porą metų pasidarbavęs, jis 1659 m. pabaigoje išvertė visą Bibliją — tiek Senąją, tiek Naująją Testamentą (Naujojo Testamento vertimo rankraštis atsitiktinai buvo surastas Anglijoje tik 1932 m.). Nėra abejonės, kad jo vertimas nebuvo tobulas, net žiūrint anu meto literatūrinių santykių. Dar visiškai jaunas žmogus, bet to kilimo ne lietuvis, bet lenkas, nors ir gimęs Lietuvoje ir gyvenęs iš mažens lietuvių tarpe, Chilinskis apysilpnai temokėjo lietuviškai ir nieko nenusimanė įvairiais Biblijos klausimais, kuriems jau tuo laiku buvo susidariusi gausi literatūra. Taip pat, greičiausiai, jis negalėjo naudotis nei hebraišku, nei graikišku Biblijos tekstu, bet vien tik lotynišku, vokišku ir lenkišku jos vertimu. Dėl to jo vertimas visais atžvilgiais turėjo išeiti apymenkis. Bet anglų visuomenė tuo reikalu nieko nenusimanė ir neturėjo asmenų, kuris galėtų jai tą vertimą įvertinti. Tačiau penkiolika Oksfordo mokslininkų (jų tarpe Tomas Godwin, Tomas Barlow, Jonas ir Tomas Owen ir kt.) patys materialiai Chilinskį parėmė ir, 1659 XI 15 davė jam atitinkamą pažymėjimą, išrūpino slaptosios karaliaus tarybos leidimą ir paramą. Jie taip pat padėjo jam pradėti vertimo spausdinimą, pradėdami Senuoju Testamentu. Even Tyloro spaustuviųje Londone. Pradėta spausdinti 1660 m. antrojoje pusėje ar 1661 m. pradžioje. Tuo pačiu laiku Lietuvos reformatai, rusų okupacinei kariuomenei pasitraukus iš Lietuvos, susirūpino savo sugriautų bažnyčių ir ūkių at-

statymu ir 1660 m. rinkliavos reikalu pasiuntė į Angliją savo atstovą, kuris 1661 VIII 27 gavo Anglijos karaliaus Karolio II leidimą paskelbti Anglijoje viešą rinkliavą Lietuvos reformatų bažnyčioms. Toks atstovas Anglijai buvo Lietuvos reformatų kunigas Jonas Samuelis Krainiskis (mirus 1685 V 13). Užsimezgusių derybų proga 1661 m. birželio mėnesį ir pats Chilinskis atvyko į Lietuvą, į Vilnių, ir pateikė sinodui išspausdintą savo vertimo dalį, prašydamas sinodą savo autoritetu paremti spausdinimą ir spausdinimo išlaidas apmokėti iš Anglijos viešosios rinkliavos pajamų. Sinodas gautąją išspausdintą Senojo Testamento dalį atidavė įvertinti kunigui Jonui Božimovskiui vyresniajam (gimusiui 1610 X 11 ir mirusiam 1673 I 8), Zemaitijos superintendantui, ir kunigui Jurgiui Skrodzkiui (gimusiui 1609 m. ir mirusiam 1683 XII 1, nors kiti čia duoda 1635—1682 m. datas), o pačiam Chilinskii davė lėšų grįžti į Angliją, kad ten jis galėtų tęsti pradėtąjį Biblijos spausdinimo darbą. Sinodo delegatas Anglijoje Krainiskis, pastebėjęs Anglijos visuomenės susidomėjimą tuo reikalu, rėmė mintį, kad Biblijos spausdinimas turės būti tęsiamas ir kad jo išlaidos turinčios būti apmokėtos iš rinkliavos. 1662 V 21, slaptajai karaliaus tarybai pritarus, tarp Krainiskio ir Chilinskio buvo sudaryta sutartis, pagal kurią Chilinskis pasižadėjo savo vertimu priimti sinodo priežiūrą, o sinodas pažadėjo iš Anglijos rinkliavos lėšų apmokėti ne tik Biblijos spausdinimo išlaidas, bet ir patį Chilinskį išlaikyti. Tučiuoju buvo apmokėtos skolos, kurios susidarė spausdinant Bibliją skolo, ir buvo duotas avansas spausdinimui tęsti. Bet tik šį nutarimą įvykdžius, į Londoną atėjo iš Vilniaus nepalankus Chilinskio vertimo įvertinimas: Božimovskis su Skrodzkiu, susipažinę su vertimu, nustatė, kad vertime pilna pagrindinių klaidų ir kad tokia forma, kokia parašytas, jis negali būti toliau spausdinamas. Tuomet Krainiskis išgavo iš slaptosios tarybos sekretoriaus Richardo Browno įsakymą spausdinimą sustabdyti, o atmuštus išspausdintuosius lankus ir popieriaus atsargą sudėti Londono olandų

bažnyčioje. Tačiau kadangi Chilinskio nusiskundimai dėl jam daromos skriaudos galėjo pakenkti bendrajai rinkliavai, Krainiskis pasiūlė sinodui tam tikromis sąlygomis spausdinimą tęsti. Kadangi žymiausioji dalis Senojo Testamento jau buvo išspausdinta iš Chilinskio vertimo, sinodas pareikalavo, kad bent Naujasis Testamentas būtų spausdinamas ne iš Chilinskio, bet iš naujai paruošto Jono Božimovskio vertimo, ir kad korektūrą prižiūrėtų tam reikalui pasiūstas su Krainiskiu Anglijon Užnerio senjoro Samuelio Minvydo sūnus Mikalojus Minvydas ir pats Chilinskis. O tuo tarpu Lietuvoje turėjo būti pabaigtas ir Senojo Testamento vertimas. Sinodui tuo būdu visiškai atsisakant nuo Chilinskio vertimo, Chilinskis su tokia pasiūlymu savaime nesutiko, ir sinodas jam atėmė ligi to laiko mokamą nuolatinį mėnesinį atlyginimą, nors kai kurie slaptosios tarybos nariai ir toliau Chilinskį rėmė. Bet tiems visiems ginčams iškilus, ne tik atsisakyta toliau tęsti 1662 V 21 sustabdytąjį Chilinskio Biblijos spausdinimą, bet nespausdinta ir Božimovskio vertimo. 1664 VI 22 Kėdainių sinode Krainiskis siūlė likusiuosius egzempliorius parduoti ir Mažąją Lietuvą, bet, neturint lėšų pasiuntimo kelionei į Angliją apmokėti, tas pasiūlymas nebuvo priimtas. Išspausdintieji Chilinskio Biblijos lankai dvidešimt metų išgudėjo Londono olandų bažnyčios palėpėje ir, 1681 m. Mikalojui Minvydui vėl atvažiavus į Londoną, jo patieptu jie buvo parduoti makulatūrai kartu su popieriaus atsarga už 17 svarų sterlingų. Tuo būdu vadinamoji Chilinskio Bibliją iš tikrųjų visiškai nebuvo išspausdinta, bet vis dėlto jos išliko trys nepilni korektūriniai egzemplioriai. Plačiausia 416 puslapių (26 lankų) egzempliorius pats Chilinskis buvo atsivežęs sinodui į Vilnių ar, kaip tvirtina S. Kottas, jis buvo atsivežtas 1662 m. Šis egzempliorius vėliau pateko į Gruzevskių šeimos rankas, o vienas tos šeimos atstovų 1805 IX 8 jį dovanojo Vilniaus Universiteto Bibliotekai. Maskoliams universitetą panaikinus, šis Biblijos egzempliorius, kartu su universiteto bibliotekos dalimi, atiteko naujai įkurtos Vilniaus Dvasinės Aka-

demijos bibliotekai. Akademiją iškėlus į Petrapilį, kartu iškeliavo ir Chilinskio Bibliją, kuri buvo ilgesnį laiką akademijos bibliotekoje slepiama (tai matyti iš 1880 XI 12 A. Baranauško laiško H. Weberiui, kuriame jis rašo, kad buvo iš jos padaręs ištraukų, ir tik A. Bezenbergeris nežinojo, kur jos ieškoti. Bet ir Petras Krauckūnas [vyskupo P. Būčio tvirtinimu "Tėvynės Sargis" 1949, Nr. 1], apleisdamas akademiją, buvo iš Petrapilio išvežęs ir Chilinskio Bibliją, ir tik, akademijai pareikalavus, paskiau ją grąžino). 1887 m. ją surado rusų akademikas Kunikas. Nėra žinios, koks to egzemplioriaus likimas dabartiniui metu, kada 1918 m. pati akademija buvo panaikinta. Tas pats P. Būčys spėja, ar nebus jį Lenkijon išsivežęs prof. Boudouin de Cortenay, kurio žinioje, po bolševikų perversmo, kurį laiką akademijos biblioteka buvo likusi. Šis egzempliorius, kaip ir kiti du, neturi antraštinio lapo, kuris visai nebuvo išspausdintas, ir jame trūksta dvidešimt antrojo lanko. Baigiasis jis Senojo Testamento Hiobo knyga. Antrasis egzempliorius, Andraus Müllerio (Ludekeniuso) išvežtas iš Anglijos į Vokietiją dar tuo metu, kai knyga buvo spausdinama ir Müllerio, matyti, gautas tiesiog iš Chilinskio, paskiau pateko į Stetiną, į jo gimnazijos biblioteką, kur jį 1888 m. surado ir pirkto Berlyno valstybinė biblioteka. Bet S. Kottas manė, kad šis egzempliorius 1662 m. buvo pasiūstas į Lietuvą. Jis turi tik 384 puslapius (24 lankus) ir jame taip pat trūksta dvidešimt antrojo lanko. Pagaliau trečią egzempliorių 1893 m. surado Naake Londono Britų Muziejaus makulatūroje. S. Kottas mano, kad tai yra 1661 m. Chilinskio atvežtas į Vilnių egzempliorius, paskiau grąžintas Anglijon. Jis turi tik 176 puslapius (11 lankų). Greičiausia, daugiau spausdintų egzempliorių neišliko, bet ir tai yra labai daug neišspausdintai knygai, kai kitių išspausdintų knygų teisliko vos vienas du egzemplioriai. O nespausdinta Naujojo Testamento dalis, kaip jau buvo sakyta, 1932 m. buvo to paties Britų Muziejaus atsitiktinai nupirktas.

(Bus daugiau)

ŠEIMA — MŪSŲ TAUTOS TVIRTOVĖ...

Po Dr. S. Tamošiūno paskaitos "Šeima—mūsų tautos tvirtovė" diskusijos neilgai truko. Klausytojai palengva slenka iš Lietuvos klubo salės, stoviniudami, kad persimestų vienu kitu žodžiu su anksčiau nesutiktais pažįstamais.

Juozai, — truktelėjo už peties Mikas Valiulis, senos kartos išeivis, padėjęs mano šeimai čionai prasikurti, — ar nenusileistume į svetainę pasiskaidrinti Tamošiūno išvadų?

— Argi liko kas neaišku? Jis pasakė vien kietą tiesą. Ir nieko tokio, ką galima būtų ginčyti. Jo išvados žymiai svarūs, slėgia ir stiprina mūsų bendruomenės krantus, kaip pajūrio uolos.

— Teisingai pasakėt — pradėjo aiškinti Valiulis, — paskaita paliko kažką tokio, kas slėgia, kas bereikalingai veržia. Tiesa gi, nors ir labai nemaloni, visuomet nušviečia ir laisvina gyvenimo kelią. Norėčiau jūsų pagalba pašalinti paskaitos paliktą netikrumo jausmą.

— Gaila. Tinkamiausia vieta neaiškumams pašalinti — tai diskusijos — atsakiau Valiuliui. — Bet, jei atskleisite, kas paskaitoje nepriimtina, malonu bus pasidėti prie stiklo aludžio. Tik viena sąlyga: už alų šį kartą jau aš mokėsiu. Nejaugi mes, prasikūrę tremtiniai, niekad neatsistosisim ant savų kojų. Visų pirma turi būti mūsų teisės lygios prie baro.

— Kai už stalo atsisėsim, paaiškins mūsų teisės ir prievolės baro atžvilgiu ir gal pavyks tada rasti teisingą būdą niekad ramiai nestovinti lygybei matuoti. O kas dėl paskaitos, tai ne kuri nors mintis ar Tamošiūno protavimo būdas užgavo, bet visa paskaita apie šeimą lyg ne vietoje, lyg nereikalinga. — Žiūrėkit, antai kampe žilaitis vienas sėdi. Jis kažką užsakinėja Birutėlei. Einam pas jį, — nurodžiau Valiuliui, nes svetainėje visi stalai buvo užimti.

— Sveikas, Andriau, lauki su kuo pasimatyti? Ne? Pasidėsim valandėlę kartu. Padėsi mudviem suderinti, atrodo, priešingus pažiūras. Birutė! pradžia po alutę, — jausdamasis kaip namie Valiulis atsisėdo prie žilaitį. — Sakyk, kas yra, kad šaliniesi visuomeninio gyvenimo, nei paskaitai nesilanki? Tau, jaunam nevedusiam, pravartu žinoti, kaip planuoti namų ir tautos tvirtovę.

— Ar čia ne visuomenė, — pradėjo lyg teisinis žilaitis, — žiūrėkit, koks gyvas, laisvas pažmonys. Čia išgirsi tikrai nuosūdų lietuvišką žodį, nors ir ne visada taisyklingą. Čia sueina visų rūpesčių ir sumanių aidai. Ko vertas senis Kvedaras, kada siekdamas stiklo, tyliai užtraukia savo: "nepapustęs dalgelio, nepapjūsi šienelio". Mane jaudina jo dainelė, primena tėviskę, amžinatilį mano tėvuką... O dėl paskaitos, atvirai prisipažinsiu, nesitikičiau išgirsti nieko nauja, kaip priminimą senų besaikų prievolių. Jau pats paskaitos uždavinimas viską nusako.

— Atrodo, būsiu radęs talikininką, kuris taip pat laiko šeimą visai privačiu žmogaus dalyku, — patenkintas Valiulis kreipėsi į žilaitį. — Netrukis sutaupti šimtą kitą ir pakviesi mane palydėti į praeitį savo jaunas dienas. Štai ir alus. Ar tiesa, Andriau, kad Birutėlės tėvis ir brolį komunistai išvežė į Sibirą?

— Taip. Jis buvo teisėjas. Bet pasakykit, gerbiame, ką girdėjot paskaitoje, — nukreipė žilaitis palietusį jį pokalbį. — Šventų tiesų girdėjome daug, — bet papasakoti nėra

kas, — pradėjo Valiulis, — vienu žodžiu, visa kas gera, iš šeimos ir per šeimą, visas gyvenimas tik šeimai. Mūsų laisvė, kultūra ir išsilankymas rymo ant grynios lietuviškos šeimos. Tik venkim mišrių šeimų, tik gausingiau auginkim vaikų. O jei kas tai nedaro ar dėsia, tas mūsų kultūros stabdys, kuone tautos priešaš. Vien Tamošiūnas, visi jūs, tremtiniai, atsivežėte palinkimą į totalizmą, į suvaržymą žmogaus laisvės. Jūs norėtumėte suvalstybinti kiekvieną išeitį, kad jis dieną-naktį kalbėtų, planuotų, organizuotų darbą visuomenei, tautai, kad savo sutauptas, savo laisvalaikį pavestų lietuvių. Asmens malonumai ar namų reikalai, tai menkniekiai. Prisiminkit Rugieniaus paskaitą apie lietuvių kalbą, arba Kalinausko apie mūsų spaudą. Ir vienas ir kitas krovė klausytojams atsakomybę dėl išeivijai grėsiančios pražūties, jei nebus branginama lietuvių kalba, jei nebus skaitoma ir platinama lietuviška spauda. Panašūs buvo, iš jaunystės dienų prisimenau, Leipalingio klebono pamokslai: nieko nėra svarbesnio, kaip dūšios išgytymas, visos mintys, kalbos ir darbai, visos žmogaus gyvenimas turi sukristi apie dūšios išgytymo reikalus. Ar ne panaši rusų komunistų tvarka: nepaleisti žmogaus į laisvę, nei žingsnio be prievolių, nuolatos jam krauti atsakomybę ir padaryti jį valdžiai neišimokančiu skolininku ir dažnai kaltininku, laukiančiu suėmimo ir bausmės be teismo.

— Kokie gi gali būti, — toliau tęsė Valiulis, — darbo ir kūrybos vaisiai tokio nelaivo ir prislėgto žmogaus? Kur jo privatus, sau gyvenimas, jo malonumai, pasiseikimai, džiaugsmas? Kaip sau norit, man nepriimtinas toks gyvenimo sutalpinimas ir nuolatinis grėsimas atsakomybe dėl savo ir kitų pražūties.

— Iš kur jūs visa tai imate? — neiškętęs atkirtau Valiuliui, — Tamošiūnas nepasakė nieko, kas duotų jums daryti panašias išvadas. Jis kalbėjo, kaipio tremtinys, netekęs tėvyinės, nepriklausomo tautos gyvenimo. Gal būt jam, kaipio idealistui, trūka stipresnio ryšio su tikrove ir jam didžiausią uždaviniui ar aukos atrodė lengvi. Vienas iš tų jo uždavinių lietuviams yra kurti ir išlaikyti atsparią nelaimėms lietuvišką šeimą, nes ant mūsų šeimoms rymanti mūsų ateitis ir Lietuvos atstatymas. Vienos paskaitos rėmuose, suprantama, jis negalėjo pateikti plačiau pagrįstų išsodymų ir nuosekliai parengti klausytojus baigiamoms išvadoms. Dėl to jo paskaita buvo maždaug maistinga, pamokslinio pobūdžio, o vietomis nuskambėdavo tuščiais žodžiais. Taigi, jūs be reikalo įtarėte jį pasikėsiniui ir jūsų taip labai branginamą laivę. Gera jums statyti privačius gyvenimo neliečiamybę virš viso ko, kada jūs už jūrių marių jaučiatės nepasiekiami pavojams, kuriuos išgyveno tremtiniai karo metu. Jūs neišgyvenote svetimos šalies smurto ir netekimo tėvynės.

— Atidedu, Juozai atsakymą į šią pastabą kitam kartui. — Pradėjo Valiulis, — o grįždamas dabar prie šeimos sudarymo klausimo, stebiuosi, kaip tai Tamošiūnas, mokslo daktaras, maždaug pažįsta žmogaus prigimtį. Štai, aš jaunas, sutinku mergaitę, kurios žvilgsnis ir siela nušviečia mane. Ji žavi. Man gera su ja būti, ilgai jos. Bet lietuviškos vėrdan aš turiu nusilalinti nuo jos, nes ji ne lietuvaite. Aš turiu laukti, kol užmirsu ją, ar sutiksiu kada nors tautietę, pa-

našiai artimą kaip anoji. Aš vyras galiu laukti ir kanintis, iki kol ji ištėks. Ar iš tikrųjų aš ištvėriau, neižvelgęs mergaitėje kitos dėsės, kaip tautiųjų skirtumą? Ir vėrdan ko aš turiu daryti tokią skaudžią auką ir išgyventi dramą? Pagal Tamošiūną išeina, kad aš turiu vesti pirmą padoresnę tautietę, nepaisydamas jausmų, palankumo ar meilės, lyg vykdydamas tariamo tautos vadovo komandą. Taip pat ir mergina neturi leisti į svarstymus ar jausmus. Ar ne taip? — kreipėsi Valiulis į žilaitį, tikėdamasis pritarimo.

— Nieko nuostabaus, — su slėpiama žypsena tasai atsakė, — ar ne tuo būdu ir dar praščiau buvo seniau sudaromos santuokos Lietuvos kaime. Kada mano senelis su piršliaus nevažiavo į kitą parapiją su senelė, tai jis pirmą kartą iš viso pamatė ją, vienok tai nekiludė sutarti su tėvais ir sekancią dieną vežti užsakus.

— Dėkui Dievui, čia ne toji mūsų tėvų ir senelių Lietuva, kur žmonės žiemą su gyvuliais nakvodavo, basi nešibrendamais keliais klampodavo, o iš šimto vos vienas rašyt skaityt temokėdavo. Ar nenorėtumėte grąžinti senovės išlaisvintoj Lietuvoj? Jūs taip gerbiate tautinius rūbus, birbynes ir visokią tautosaką, — perėjo į pašaipą Valiulis.

Alus ir dar stiklėlis prie jo, atpalaidojo mūsų varžtus ir pradėjom smarkiau kalbėtis.

— Protėvių vargai rusų carų priešpadoje ir mūsų tautdailė stovi virš mūsų pajukos. Jūs, aukštos civilizacijos krašto, atstovai ir šalininkai laisvo santuokos sudarymo, pasakykit, dėlko kartais tie piliečiai nesugeba išsiriinti sau žmonos ar vyro, o kreipiasi į maklerius ar į laikraščių skelbimus, kad surastų nežinomą žoną ar vyrą. Kuo tai skiriasi nuo jūsų niekinamo Lietuvos vargingo kaimo papročio? Pagaliau, visi laisvės ir meilės mėgėjai turėtų atminti, kad ne maždaug pragaro ir skrybių vyksta tarp susituokusių iš meilės.

— Tai vis praieities nykstantios liekanos. Kokia audra kil-davo giminių tarpe, jei bajoras vesdavo žmones iš užsienio, kaipio demokratinės šalys. Ar maža triukšmo kildavo, kada turtingo ūkininko sūnus vesdavo beturte. Šiandien pašaliniam maža apeina sutuoktinių turto lygybę. Stebėkit, tokio galingo autoriteto įstaiga, kaip katalikų bažnyčia, ir tai neįstengia sulaukyti tikinčiųjų nuo mišriatikiybinių santuokų.

Yra jėgų, kurios laužo visokią drausmės ir prievolės. Ar maža lietuvių veikėjų vedė lenkas, rusės ir kitas? Ar neilgi jie savo tautos mylėtojais iki galo? Panašiomis paskaitomis, kaip Tamošiūno, neatitauksit jaunimo nuo svetimų. Ir kas tos paskaitos klausė? Na, liudykit, ar daug jaunimo, mažiau 30 metų buvo šiandien paskaitoje? — bandė Valiulis išmūsti man iš rankų visus ginklus.

— Valiuli, būsi išrėžęs tikrai įdomesnę paskaitą kaip Tamošiūnas. Tavo dygios pastabos būtų sukėlusios didelių diskusijų. Tačiau grįžkim prie mūsų pašnekėsio kamieno. Ar ne kartiniai mūsų bendruomeninio gyvenimo akmenys: šeima, kalba, spauda, draugijos, mokyklos, menas. Mišri šeima išrauna mūsų tautietį iš bendruomenės. Iš viso maždaug mūsų tauta, o dabar taip baisiai rusų naikinama, alčiauja žuviną kiekvieno lietuviu. Tik labai stipraus būdo vyrai, vedę svetimas, išliko patriotais. O kiek silpnųjų anais laikais sulenkėję ar sūrusėję? Savaigaus jausmas verčia bendruomenę reaguoti į beatodairinį sudarinėjimą mišrių šeimų. Aš jums papasakosiu, kas atsitiko Vilniuje. Kada 1939 m. atgavom su Sovietinės Rusijos pagalba

Vilnių, tai tuoj pradėjo ten plaukti mūsų valdžios tarnautojai, darbininkai, prekybininkai. Ir ką pasakysite, kai praėjus pusei metų, apie 70 lietuvių susituokė su lenkėmis. Žinoma, spaudoje kilo audra. Buvo svarstyta mišrių šeimų žalingumo klausimas įvairiais požiūriais. Vienok laisvė tuoktis su kuo nori nebuvo palies-ta. Nei tada, nei dabar nieks nesilūdo panaudoti mažiausios prievartos neištikimams tautiečiams sudrausti. Dėl to jū-sų priekaištas dėl tremtinių palinkimo į tautinį totalizmą visai be pagrindo. Priešingai, jūs lyg norite varžyti žodžio laisvę, išimdami šeimą iš viešo svarstymo dalykų.

— Ačiū, prieteliau, tau už puikų pavyzdį, kurio man trūko. — džiaugėsi pasigavęs mane Valiulis. — Vilniečių santuokos teisinga mūsų išeivius, sudariusius mišrias šeimas. Kokio tautinio atsparumo norėti iš mūsų, bemokslų, nuo žagrės atvykusių čion Amerikon, kada jūs ten Lietuvoje, turėdami ne bile kokią, bet visagalę tautininkų valdžią, kariuomenę, spaudą, teatrą, universitetą ir visų rūšių mokyklas, nesugebėjote išauklėti piliečių prievolės jausmo tautos atžvilgiu. Lenkai turi pagrindo pasijuokti, kad lietuvių nerimo be Vilniaus dėl lenkių, jei tokiu dideliu būriu puolė prie jų, kaip musės prie medaus.

— Atvykę Amerikon, — toliau tęsė Valiulis, — kol nepramokom angliškai, tuokėmės su savom. Vėliau, kai susidūrė santykiai su amerikais, visko pasitaikė. Tas pat ir jus laukia. Greit patirsitė, kokią kovą su tėvais ir pradės vaikai, kada pramoks angli kalbos ir susidraugaus su amerikais. Čia jums ne Vokietijos, kur gyvenote stovyklose, ir turėjote sudarę savą uždara bendruomenę, išlaikėte mokyklas, gimnazijas ir būdai IRO globoje, nesiekėte kojomis Vokietijos žemės.

— Iš tikrųjų, čia Amerikoje daug sunkesnės apstovos lietuvių išeivijai, negu Vokietijoje, — derino Valiulis ir ma-

no mintis žilaitis, — bet per šiuos dešimt metų tremtiniai ir jų vaikai patyrė daug tokio, kas juos tautiniai užgrūdino. Aš tikras, kad tremtinių jaunimas ne greit išstips amerikų mišinyje. Šeimos sudarymo klausimu tenka pripažinti, kad jaunuosius nevėsada veikia blaivus išrokavimas už ir prieš. Gamta turi tikslo išlaikyti gyvybę ir nepaiso tautinių skirtumų. Kur bendrauja žmonės įvairių tautų, ten mišrios vedybos neišvengiamas dalykas. Bet tai yra tik išimty. Dauguma traukia prie savųjų. Iš dviejų vienuodų daug artimesnis už svetimą. Tai aišku kiekvienam be jokių paskaičių. Kad jaunimas nepasimestų, nutoltų vienas nuo kito, reikalinga svetimam krašte, kad jaunimas turėtų progos pasimatyti, suartėti.

— Andriau, kalbi lyg jau būtų tavo šeimos klausimas suprojektuotas ir jauti palankumą kurios nors mūsų choristės, — nukreipiau kalbą nuo sunkių ginčų, ir užklausiau pasisukusios padavėjos, kiek skolingas stalas už vaises.

— Nieko nebus, — išpėjo Valiulis, — šiandien man buvo labai malonu padiskutuoti su jumis ir išsipašakoti, kas galvoje drumstėsi. Manau, susitinkame ne paskutinį kartą. Prašau, Birutėle, — įbrukdamas jai kelė dolerius. — Kad tu, mergelė, žinotum apie ką mes-kalbėjom, tau būtų labai keista.

— Jūs visi toki rimti, visai nepanašūs į kitus svečius, lyg būtumėt sprendę labai svarbius dalykus. — mums besike-liant nuo stalo pasakė p. Birutėle, pasitikdama žilaitio žvilgsnį.

— Aš turin dar valandėlę pasilikti čionai, — pareiškė žilaitis. Neišsiduodami suprantą, kas jį traukia pasilikti, mudu kryptavom tarp stalių, kur ėjo lošimas kortomis ar pasikalbėjimas prieteliu prie stalo aludžio. Senis Kvedaras stipriai rymojo ant baro. Mudviem išeinant pro duris su skambėjimu jo sudūžęs tenoras ir kol pasiekėm tramvajų, aussyse aidėjo Lietuvos lankų: "Valiok, dalgelio, valiok".

PLANINGAS
TAUPYMAS
VISUOMET
MOKA GERUS
DIVIDENDUS

PRADEKITE
TAUPYTI
ŠIANDIEN!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 WEST CERMACK ROAD
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.
CHICAGO 8, ILLINOIS
TEL.—Virginia 7-7747

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jūs galite to išvengti. Pabandykit **BOROCYL OINTMENT**. Jos pagalbėje daugeliui žmonių **BOROCYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbėti gijimui. Taigi vartojamos nuo eezema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskit Money Order arba nuvykite į:
BOROCYL CO., 1241 N. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

Planavimas ir Taupymas daro žmogų laimingą. Pradėk taupyti nors po truputį kas savaitę. Pas mus jūsų sutau-pas yra apdraustas Federal Savings and Loan Insurance Corporation, iki \$5000.00 ir neša gerą dividendą. Duodame paskolas namams lengvais išsimokėjimais.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted Street Tel. HAYmarket 1-3317
Daily 9:00 A. M. to 5:00 P. M.; Thursdays 9:00 A. M. to 8:00 P. M.
Wednesdays and Saturdays 9:00 to 12:00 Noon.

Planavimas ir Taupymas daro žmogų laimingą. Pradėk taupyti nors po truputį kas savaitę. Pas mus jūsų sutau-pas yra apdraustas Federal Savings and Loan Insurance Corporation, iki \$5000.00 ir neša gerą dividendą. Duodame paskolas namams lengvais išsimokėjimais.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted Street Tel. HAYmarket 1-3317
Daily 9:00 A. M. to 5:00 P. M.; Thursdays 9:00 A. M. to 8:00 P. M.
Wednesdays and Saturdays 9:00 to 12:00 Noon.

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez.: 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidare ofis
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. WATerfall 8-3060
Priima kasdien nuo 1-4 val. popiet
ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šeštadienį ir sekm. pagal susitarimo.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. COmmodore 4-1187

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos telefonas
BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 v. vakaro
šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečdieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: PULLman 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SEeley 3-7330
Namų tel. BRunswick 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YARDS 7-4787
Namų Tel. PROspect 6-1930
Jei neatsilieps virsūtiniai telefonai,
Saukite MIDway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9
vakaro, trečdieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILtop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMlock 4-5849
Rezidencija HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmadi., Antradi., Ketvirtadi. ir
Penktadi. 1:30—4; 7—9 vakaro
Treč. ir Šeštadi. tikrai susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečdieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARDS 7-7772

DR. STASYS BUDRYS
IR
DR. MILDA BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAJ
5946 W. Cermak Rd., Cicero, Ill.
VAL.: 2—5 ir 6—8, šeštadi. 2—4 p.p.
Tel. ofiso OL 2-3652, rez. YA 7-8283

Ofiso tel.: YARDS 7-1166
Rezid. tel.: DANube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35th gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val.
kasdien. Atidaryta trečdieniais ir
šeštadieniais; ketvirtadi. ir penktadi.
tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p.
ir 7:30—9 vak. šeštadi. nuo 2—4 p. p.
Trečadi. ir Sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PROspect 6-3838
Resid. Tel.: VIRginia 7-2421

Ofiso ir Namų Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30
vakarais. Trečdieniais pagal sutartį.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00—12; 2—5; 6:30—8
Trečdienį uždaryta
Antradienį ir šeštadienį vak. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kas-
dien, išskiriant treč. šešt. 2 iki 4.
Ofiso Telefonas: GRovehill 6-1321
Rezid. Telefonas Vincennes 6-3900

Emerg. Tel. KEZIE 3-2505
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAfayette 3-3210
Val.: pirm., antradi., ketv. 12—2:30
6—9 vak. penkt. ir šešt. 12—2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILL.

Val.: pirm., antr., ir ketv. 3—5 v. v.
trečiadi. penkt. ir šeštadi. 3—8 v. v.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso telefon.: HEMlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefon.: COMmodore 4-8364
10828 SO. WABASH AVENUE
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų Trečiadi. ir Sekmadi.

KITATAUTAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 7-0554
Jei neatsiliepijau, saukite—
Res. Tel.: MIDway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ
SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ
IR ODOŠ LIGŲ.

Tie, kurie kenčia nuo SENU, AT-VIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsienėjusių žaizdos niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudą, senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekitė LEGULO Ointment. Jų gydymo o-patybės palengvins jūsų skaudėji-mą ir galėsite ramiai miegoti nak-tį. Vartokite jas taigpi nuo skau-džių nudegimų. Jos taigpi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIA-SIS. Taigpi pašalina perstėjimą ligos, vadinamos ATHLETE'S FOOT, su-stabdo dūšiamą odos ir perplūšimą tarpasčių. Jos yra tinkamos var-toi nuo dūšiamos ir suskilusios odos. Jos yra geros gydulos nuo visų išvirsnių odos li-gų. LEGULO Ointment suteiks jums pa-galbą nuo nuvargusių, perstamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chi-cagoje ir apylinkėse arba atsisiųskite money order į:
LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill.

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pir-mos rūšies su mo-derniškais užlaido-mis ir Hollywood'e šviesomis. DARBAJ garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. EN. 4-5883-40

Pas Budriką jus geriau nu-pirksite (baldu) rakandus. Čia rasite 40 įvairių žymiausių iš-dirbysčių, Kroehler, Pullman, Simmons, Sealy, Thayer, Lees, Armstrong, Lloyds, Rembrandt. Elektrikiniai šaldytuvai, Tele-vizijos setai, Skalbiamos ir pro-syjjimo mašinos, Siuvamos ma-šinos, Rašomosios mašinėlės, Jewelry ir kitkas.

JOS. F. BUDRIK,
Inc.

3241 SO. HALSTED STREET
Radio valanda leidžiama 21
metai iš WCFL 1,000 kil. sto-ties, sekmadieniais 5:30 iki 6:00
vakare, su dideliu orkestru ir
žymiais dainininkais.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
IS STOTIES
W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penk-tadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki
8:00 valandos vakare
Lietuviškos Vakaruškos.
Tel.: HEMlock 4-2413.
7121 So. Rockwell Street,
Chicago 29, Illinois

IS CHICAGOS

★ IMSIŠ PRIEMONIŲ PRIEŠ NESTOJANČIUS

Naujųjų komisijos direktorius Armstrong pareiškė, kad jis pagaliau pranešias nestojančių patikrinimą vyrų pavardes FBI. Kai kurie šaukiamųjų negavę kvietimų, bet kiti ir gavę nestoję į komisiją, kas esą dar blogiau. Visi šaukiamųjų amžiaus (19 - 26) vyrai, net ir kvietimo negavę, turėtų prisistatyti artimiausią naujųjų komisijai. Už nestojimą gresia iki \$10,000 pabaudos ir 5 metų kalėjimas.

Apie trečdalį pašauktųjų patikrinimą neatvykę. 1500 buvę išsiųsta pakvietimų, komisijoje pasirodė tik 1.052 per 5 tikrinimo dienas. Jei taip eisią, tai rugsėjo - spalio mėnesiams nebūsią įmanoma sumobilizuoti reikiama kvota — 6220.

Iš 1052 patikrintų vyrų tebuvo rasta tinkamų kariuomenės tarnybai 323. Iš atmetusių 36 % buvo rasti netinkami dėl psichinės nesveikatos, o 52 dėl neurozinio neramumo.

KAS DARYTI KRINTANT ATOMO BOMBAI

Gynybos departamentas yra paskelbęs nurodymus, kaip gyventojams elgtis atominio puolimo atveju.

Pirmiausia tenka turėti galvoje, jog prieš atominę bombą gali sprogdinti virš taikinio ore, kad tuo būdu daugiau padarytų žalos. Yra daromi atominio sprogimo padarinių kruopštūs tyrinėjimai ir stengiamasi nurodyti jų padarinių skirtingumą įvairioms vietos sąlygoms. Vieną aišku, kad atominės bombos sprogimo padariniai nėra jokia misterija, paslaptis ir nėra jau taip labai sunku nuo jos saugotis. Sveikas gyventojų protas ir tam tikrų nurodymų laikymasis daug padeda nuo jų apsisaugoti.

Svarbiausia saugotis griuvėsių ir skeveldrų, o radiacija tėra maža.

Gyventojai turi klausyti tam tikrų radiologinių pareigūnų, kurie yra išmokyti, kaip elgtis atominio karo metu. Taip pat svarbu nepasiduoti panikai, bet ramiai veikti.

Jei duodamas anksyvas ženklas, tuojau eiti į paskirtą slėptuvę (shelter) ar išsiskirstyti pagal nurodymą. Po sprogimo klausyti jūsų komanduočių nurodymų, gal kokį darbą teks atlikti.

Jei duodamas ankstyvas ženklas, tuojau eiti į paskirtą slėptuvę (shelter) ar išsiskirstyti pagal nurodymą. Po sprogimo klausyti jūsų komanduočių nurodymų, gal kokį darbą teks atlikti.

Jei duodamas ankstyvas ženklas, tuojau eiti į paskirtą slėptuvę (shelter) ar išsiskirstyti pagal nurodymą. Po sprogimo klausyti jūsų komanduočių nurodymų, gal kokį darbą teks atlikti.

Jei duodamas ankstyvas ženklas, tuojau eiti į paskirtą slėptuvę (shelter) ar išsiskirstyti pagal nurodymą. Po sprogimo klausyti jūsų komanduočių nurodymų, gal kokį darbą teks atlikti.

Jei duodamas ankstyvas ženklas, tuojau eiti į paskirtą slėptuvę (shelter) ar išsiskirstyti pagal nurodymą. Po sprogimo klausyti jūsų komanduočių nurodymų, gal kokį darbą teks atlikti.

Jei duodamas ankstyvas ženklas, tuojau eiti į paskirtą slėptuvę (shelter) ar išsiskirstyti pagal nurodymą. Po sprogimo klausyti jūsų komanduočių nurodymų, gal kokį darbą teks atlikti.

Jei duodamas ankstyvas ženklas, tuojau eiti į paskirtą slėptuvę (shelter) ar išsiskirstyti pagal nurodymą. Po sprogimo klausyti jūsų komanduočių nurodymų, gal kokį darbą teks atlikti.

Taip pat reikia atsiminti, kad atominės bombos sprogimas sukelia didelį karštį. Todėl svarbiausia apsisaugoti nuo nudegimo ir radiacijos.

Atominės bombos sprogimo padariniai didžiausi 1 mylios spinduliu aplink, dar sunkūs sunaikinimai 2 mylių spinduliu, vidutiniški 3 mylių ir lengvi 4 mylių.

Pražūtinga sritis — 1 mylios spinduliu, pavojinga — 2 mylių.

TIK ATOMAS TESULAIKYS SOVIETUS

Senatorius Lucas sekmadienį kalbėjo slovakų tautinės dienos proga ir pareiškė, jog tik atominė bomba tegalinti sulaukyti sovietus nuo puolimo. "Mes ją turime ir panaudosime III pasauliniame kare", pareiškė daugumos vadovas senatė.

Šiauriečių invaziją Korėjoje Lucas pavadino brutaliausiu istorijoje užpuolimu. Amerikeičių kovos Korėjoje esą heroiskiausios veiksmai istorijoje. Amerikeičiai išsilaikysią Korėjoje ir atstumsią priešą. Laisvę turinti nugalėti tiraniją, kaip ji istisus šimtmečius nugalėjo.

Korėjos karas galės būti ilgas ir brangus, bet jis nuvesias į tikrą ir pastovią taiką. Pasaulis susimobilizuos prieš komunizmą ir sudaužysiąs jų pančius, kuriais jis supančiojęs Slovakiją ir kitas Europos bei Azijos tautas.

Lucas laiko politiniu manevru kaltinimus ty asmenų, kuriems prikišamas apsilėidimas kovoje su komunizmu. Kongreso daugumas narių, kurie tuos prikištus kelia, per paskutiniuosius 4 - 5 metus nuolat balsavę prieš prezidento Trumano pasiūlymus komunizmui sulaukyti.

KAINOS KYLA

Jau 4 savaites besitiesias Chicago šeimininkų atsargų sudarinėjimas pastaruoju laiku ėmė atslūgti. Tačiau maža tėra vilties kad kai kurių dalykų kainos ims greit grįžti į priekarinę normą.

327 PASTATAI PER SAVAITĘ

Pereitą savaitę Chicagoje buvo išduoti 327 leidimai statyti namams. 1 savaitę prieš tai leidimų buvo duota daugiau — 398, o prieš vienerius metus per tą patį laiką — 102.

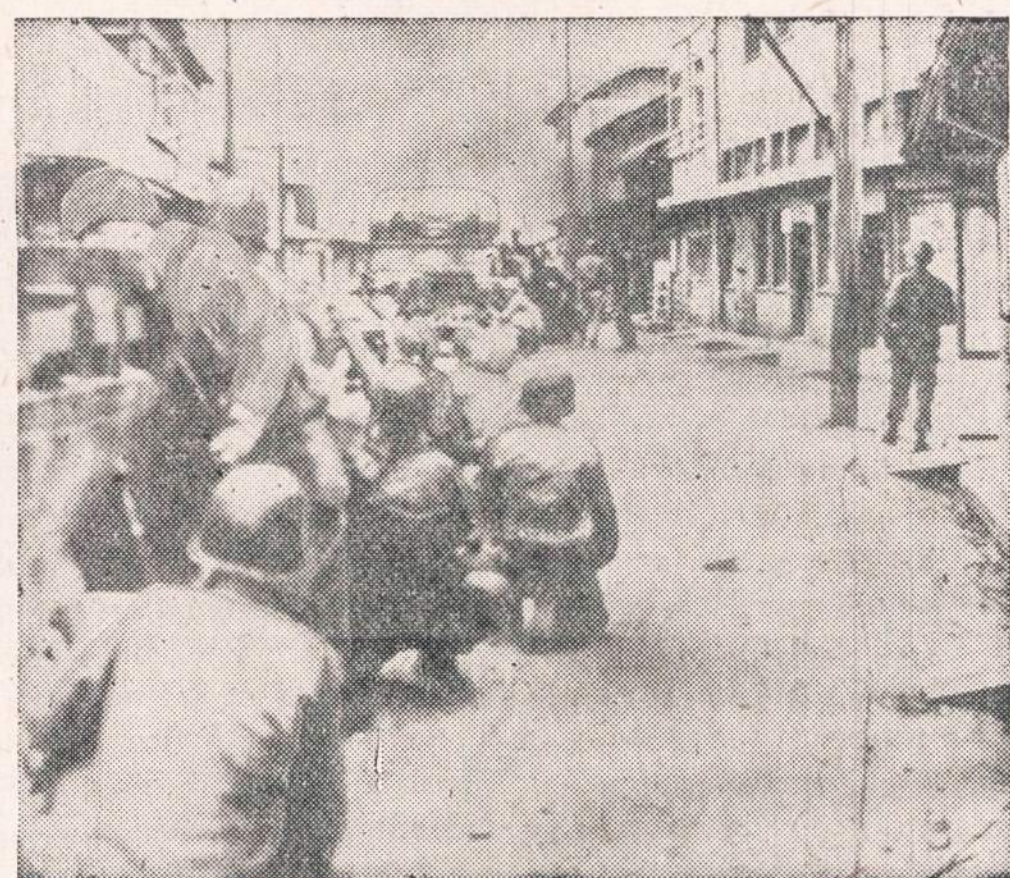
NESUSTARIA STREIKUOJA LAIKRODININKAI

Elgine streikuoja 200 laikrodžių dirbtuvės tarnautojų nuo ketvirtadienio ir ligi šiol nesutaria streiko baigti. Streikininkai reikalauja pakelti atlyginimą 10 c. per valandą ir 3 savaitę atostogų, išdirbus 20 metų.

KAS PAKELS NUOMAS

15% pakelti nuomas (rents) pažadėta Chicago nuomų ofiso tiems šeimininkams, kurie turi teisę užpildyti aplikacijas. Tai palies apie 250.000 šeimų. Pakelti galės tie šeimininkai, kurie nėra jų kėlę nuo 1947 m. birželio 30 d., kurie turi pastatą nedidesnį kaip 4 ar mažiau vienetų ir tik Cook apskrity.

LITHUANIANS
THEY ARE 900,000
STRONG OVER HERE
Are They Eating Food, Wearing
Clothes, or Hats or Shoes
Made or Sold by YOU?
CALL TO THEM THROUGH THE
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Tel. CANAL 8500
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Pietų Korėjos miestuke Amerikos kariuomenės konvojus sustoja, o tuo tarpu kariai bando sunaikinti pasislėpusius komunistų partizanų.

PROFESINIS ORGANIZAVIMASIS

Senieji ateiviai lietuviai čia jau seniai turi savo profesionalių draugijų, organizacijų. Tas organizavimasis profesiniais pagrindais Chicagoje dar sustiprėjo, čia atsiskyrus naujai ateivių lietuvių bangai.

Be tam tikrų pašalpinių ar šiaip bendro pobūdžio organizacijų, kurioms daugiau ar mažiau priklauso, naujieji ateiviai, tęsdami senąją lietuvišką tradiciją, ėmė burtis ir į profesines draugijas.

Pirmiausia imtos kurti draugijos bei sąjungos pagal įgytąją aukštojo mokslo specialybę, o kartais ir pagal eitąją tarnybos sritį.

Iš naujųjų ateivių bene pirmieji pradėjo organizuotis aukštųjų mokyklų dėstytojai, profesoriai. Jie prieš kokius dvejus metus buvo išsiskyrę čia, Chicagoje, laikiną savo valdybą, kuri turėjo paruošti istatus ir sušaukti lietuvių profesorių suvažiavimą jiems priimti. Šių metų vasario mėn. toks suvažiavimas buvo sušauktas ir čia įkurta Lietuvių Profesorių Draugija Amerikoje. Jos valdyba gyvena Chicagoje arba jos priemiesčiuose.

Taip pat turi savo organizacijos branduolį ir mokytojai, įkūrę Mokytojų Sekciją prie Chicago Lietuvių Tremtinių Bendruomenės. Daugiausia Sekcijos bei mokytojų pastangomis buvo suorganizuotos šeštadieninės lietuviškos mokyklos (pradedamosios ir aukštesniosios), kuriose, sekdami gerąją lietuviškąją pasiaukojimo tradiciją, mokytojai, visai neklusdami atlyginimo uoliai dirbo.

Jau kuris laikas, kaip susiorganizavo ir teisininkai, kurių čia yra gana daug, įsikūrę Teisinių Tremtinių Draugija. Jie turėjo nevieną susirinkimą su savo srities paskaitomis.

Labai aktینگai pasireiškė ir miškininkai. Jie surošė 30 metų Lietuvos miškų administracijos įkūrimo sukaktį ir, svarbiausia, spėjo jau išleisti nemažą veikalą "Lietuvos girių milžinus", aprašantį Lietuvos miškų administracijos veiklą.

Praktiškos specialybės inžinieriai ir architektai irgi yra jau ne nuo vakar dienos susidėję į draugiją. Jų, atrodo, ir ne per mažiausiai turime. Jų veiklumai gera dirva, nes ši specialybė techninės civilizacijos Amerikoje lengvai pritaikoma.

Mažiau, rodos, bent pačioje Chicagoje, tėra veterinarijų. Bet jų tarpe yra svarbių ir veiklių asmenų, todėl ir jie jau kuris laikas, kaip nebėra palaidi.

Dantų gydytojai, kuriems čia praktinio veikimo dirva kuone tokia pat kaip ir humanitarams, taip pat turi savo organizaciją.

Bene viena iš paskutiniųjų įsikūrė agronomų draugija. Jų tarpe, kaip ir kitų, yra ir mokslininkų, ir žinomų veikėjų praktiku, tad ir jie nenorėjo išsiskirti gyventi.

Neišskaičiuojant visų kitų

profesinių organizacijų, tenka paminėti menininkus. Jie irgi daugiau ar mažiau yra susibūrę, susispietę. Turime čia dailininkų grupę, net ir jų pasaulinės liet. dailininkų sąjungos pirmininką. Kiek tuos dailininkus čia apima bendra formalinė organizacija, tiksliai šiuo tarpu negalima būtų pasakyti. Taip pat ir aktorai, teatralai turi šiuo tarpu daugiau atskiras sąjogas, kuriuos koncentruojasi apie jų teatrinis pastatymus (pvz. Lietuvių Teatras, "Atžalynas"). Jau senokai žinomą pastangų teatralus suburti į vieną stiprų lietuviškojo teatro vienetą.

Kai kurių minėtųjų draugijų veikimo plotas apsiriboja Chicago. Bet kitos yra išsiplėtusios po visą JAV, o Chicago tėra jų skyrius arba centrinė būstinė. Jau minėjome, jog kai kurios čionykštės organizacijos palaiko dar platesnius ryšius su laisvaisiais pasaulio lietuiviais.

Lietuvių Kalbos prenumeratoriams dėmesio!

Papildomas paaiškinimas.
Prašyčiau pasiegti kaip nurodyta:

1. Ligi š. m. liepos 1 d. užsi-prenumeravusiems, knygos kaina 3.50 dol. Sumokėję mano įgaliotiniams arba man po 2.50 dol. prisiunčia man dar po 1 dol. pažymėdami per ką knygą užsi-prenumeravo.

2. Užsimokėję dar gyvendami Europoj po 10 DM, prisiunčia man dar po 1.50 dol. nurodydami per ką ten knygą užsi-prenumeravo.

Visus prašau pridėti ir dabartinius adresus.

3. Kas neprisius papildomo mokesčio ir neprasys pinigų atgal, tiems knyga bus išsiųsta paskutinę eilę išpiktinai.

4. Nuo liepos 1 dienos knygos kaina 4:50 dol.

Juozas Audėnas
Generalinis Įgaliotinis.
14 Townsend Street
Boston-Roxbury, Mass.
1950 m. liepos 10 d.

AR JIESKAI DARBO?

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TEMYK SKILTIS
"REIKIA" DARBININKŲ

Lietuviai taipgi perka ir parduoda
ir progas sužinoti tikrai per
NAUJIENAS
Tel. CANAL 8500
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Pirkite tose krautuvėse, ku-
rios garsinasi "NAUJIENOSE"

OFFICIAL PUBLICATION.

NOTICE of PROPOSED CONSTITUTIONAL AMENDMENT. (GATEWAY AMENDMENT)

Pursuant to law in such case made and provided, public notice is hereby given that the following proposed amendment to the Illinois Constitution will be submitted on a separate blue ballot, or a blue label ballot where voting machines have been adopted, to the electors of the State of Illinois for adoption or rejection at the General Election to be held on November 7, 1950.

Article XIV.

Section 2. Amendments to this Constitution may be proposed in either House of the General Assembly, and if the same shall be voted for by two-thirds of all members elected to each of the two houses, such proposed amendments, together with the yeas and nays of each house thereon, shall be entered in full on their respective journals, and said amendments shall be submitted to the electors of this State for adoption or rejection, at the next election of members of the General Assembly, in such manner as may be prescribed by law. Each proposed amendment shall be published in full at least three months preceding the election, and if either a majority of the electors voting at said election or two-thirds of the electors voting on any such proposed amendment shall vote for the proposed amendment, it shall become a part of this Constitution. But the General Assembly shall have no power to propose amendments to more than three articles of this Constitution at the same session, nor to the same article oftener than once in four years. The proposition for the adoption or rejection of the proposed amendment or amendments shall be printed on a separate ballot or in a separate column on the ballot as the General Assembly by law may provide and the votes thereon shall be cast by voting upon such separate ballot or in such separate column as the ease may be.

Form of Ballot.

The proposed amendment will appear upon a separate blue ballot, or a blue label ballot where voting machines have been adopted, in the following form:

THE PROPOSED AMENDMENT TO SECTION 2, ARTICLE XIV, OF THE CONSTITUTION OF THE STATE OF ILLINOIS:

Explanation of Proposed Amendment.

A comparison of Section 2 of Article XIV (which provides the method of adopting amendments to the Constitution) as now in force and as sought to be amended follows:

Provision of Present Constitution

1. Amendments to not more than one article may be submitted at any session.

2. Requires the votes of a majority of all electors voting at the election.

3. The form of the ballot for submitting Constitutional amendments is determined by action of the General Assembly.

Changes Made by Proposed Amendment

1. Amendments to not more than three articles may be submitted at any session.

2. Requires the votes of a majority of all electors voting at the election or of two-thirds of those voting on the proposition, whichever is less.

3. Future amendments would be submitted either on a separate ballot or in a separate column on the ballot.

For this proposed amendment to be adopted it must receive a majority of all votes cast at the general election, November 7, 1950. Failure to vote on the proposition has the same effect as voting against it.

Yes For the proposed amendment to Section 2 of Article XIV of the Constitution.

No

CAPITOL BUILDING Springfield, Illinois. OFFICE OF THE SECRETARY OF STATE.

I, EDWARD J. BARRETT, Secretary of State of the State of Illinois, do hereby certify that the foregoing contains a true copy of the proposed amendment, and the form in which said amendment will appear upon a separate blue ballot at the General Election to be held on the Seventh day of November, A. D. 1950, pursuant to House Bill No. 960 and Senate Joint Resolutions Nos. 27 and 33 of the Sixty-sixth General Assembly, the originals of which are on file in this office.

IN WITNESS WHEREOF, I hereunto set my hand and affix the Great Seal of the State of Illinois. Done at my office in the Capitol Building, in the city of Springfield, this 22nd day of March, A.D. 1950, and of the Independence of the United States the one hundred and seventy-fourth.

EDWARD J. BARRETT,
(SEAL) Secretary of State.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—MALE
Reikia Darbininkų
VYRŲ IR MOTERŲ REIKIA
NAKTINIŲ VALYTOJŲ

- ★ Nuolatinis darbas
- ★ 40 valandų darbo savaitę
- ★ Daug pašalpų darbininkams
- ★ Tuojaus pirkiniams nuolaida

KREIPTIS SIANDIEN
Employment Office, 9 aukštas

THE FAIR
State & Adams St.

REIKIA patyrusių operatorių prie single press, gang press ir power riveting machine. Kreiptis į employment office.
HAGGARD & MARCUSON CO.
1109 West 37th Street
Mes samdomė buvusius tremtinus.

REIKIA
SANDELIO STOCKMEN
(TURI SKAITYTI ANGLISKAI)

- ★ Nuolatinis darbas
- ★ 40 valandų darbo savaitę
- ★ Daug pašalpų darbininkams
- ★ Tuojaus pirkiniams nuolaida

KREIPTIS SIANDIEN
Employment Office, 9 aukštas

THE FAIR
State & Adams St.

CABINET MAKERS
\$1.46 į valandą

ADLER-JONES CO.
521 So. Wabash Ave.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

MERGINŲ-MOTERŲ REIKIA
virš 18 metų.

- Cashier-wrappers
- ★ Nuolatinis darbas
- ★ 40 valandų darbo savaitę
- ★ Daug pašalpų darbininkams
- ★ Tuojaus pirkiniams nuolaida

KREIPTIS SIANDIEN
Employment Office, 9 aukštas

THE FAIR
State & Adams St.

JĖGA SUVAMU MAŠINŲ
OPERATORŲ. REIKIA JAUNŲ

Kviečiame ir pradines darbininkes. Pastovūs darbai, Pilno laiko darbas GERAS ATLYGINIMAS Reikia siūti sunkias medžiagas.

WHEELER PROTECTIVE
APPAREL
224 W. Huron Street
Superior 7-3948.

GIRLS - WOMEN
Experienced Embroiderers and Appliquers; Also experienced Mellow Machine Operators. Excellent working conditions. Good pay, Hospitalization, Vacations. May other employee benefits.
APCO MFG. CO.
1346 Milwaukee Ave.
Entrance on Hermitage St.

SUVAMU MAŠINŲ OPERATOR-
KŲ reikia patvirtinti prie plastic.
Pastovūs darbai, visokios našalnos
STERLING NOVELTY PRODUCTS
2701 Milwaukee Ave.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė, Pardavinimi

MANO TEISINGAS PATARNAVIMAS Real Estate reikalauose padarys jums daug gero. Per mane galima nusipirkti arba parduoti bilę koki namą greitai ir pelningai. Taupykite sau. Notarizuoju visokius dokumentus. Parūpinu morgičius: duodu draugiškus patarimus, kad jūsų reikalus būtų saugus ir pelningas. CHARLES URNICH-URNIK, 2500 W. 63rd St., 2 lubos. Tel. Prospect 6-6025, Chicago, 29. Ill.

1930 SO. TROY.
Mūrinis, 2-5, pečių sildomas, insuliuotas stogas, apdaryti porčiai; arti mokykla, bažnyčios ir parkas. 1 flatas savininkui. Savininkas yra 2330 So. 58th Court, Cicero.

CICERO, 5 flatu kampinis namas. Pukiausiame stovyje. Savininkas parduoda. 5501 W. 24th St. Riverside 7-1392.

PARDAVIMUI NAMAS
2313 West 21st St.

NAMAS PARDAVIMUI —
SOUTH SIDE
1 aukšto mūrinis ir medinis, krautuvė ir 5 kambariai užpakalyje ir 4 kambariai skelpe. Asbestos siding, pečių sildoma, 2 karų garažas. Arti 34th ir Lithuania.

GORDON REALTY CO.
809 West 35th St.
Tel. Yards 7-4329.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE Autai ir Sunkvežimiai Pardavinimi TOBULOS MAŠINOS

Vieno savininko, kaip nauji visiškai. Kiekvienas turi radiją, šildytuvą ir visus įrengimus. Garantuoti. Lengvos išmokėjimo sąlygos.
1949 OLDS. "98" convertible \$2495
1949 OLDS. "98" 4 durų \$2245
1948 OLDS. "66" club sed. \$1495
1948 PONTIAC 4 durų \$1495
1947 CADILLAC "62" 4 durų \$1750
1947 OLDS. club sedan \$1345
1946 DESOTO 4 durų \$1095
1937 CHEVROLET 2 durų \$ 195
1937 PLYMOUTH 4 durų \$ 195
1936 PLYMOUTH 4 durų \$ 95
Ir daugelis kitokių už kainą jus išsigalit mokėti.

General Motors lengvos sąlygos. Olds, dyleris per ketvirtį amžiaus.

MAY MOTORS SALES 7411 So. Halsted Street

TO RENT—WANTED Ieško Renduoti

DIRBANTI PORĄ ieško apartmen-
to arba flato. Telefonuoti EUclid
3-2210 trečadieniais 9 iki 6 vak.

FURNISHED ROOMS TO RENT Gyvenimui Kambariai

RENDON 2 miegamieji kambariai.
Galima vartoti virtuvę ir skalbyklą.
Šaukit iki 3 val. popiet.
WATERFALL 8-3053

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

PARDAVIMUI RESTORANAS Ro-
selandės biznio distrikte, 4½ metų
lysdas. Turi parduoti tuojaus iš prie-
žasties blogos sveikatos. Išsimek-
jimais atsakomingsiems žmonėms.
Dėl informacijų šaukite C. Kulis,
CCommodore 4-3650.

PERSONAL Asmenų Ieško

NORIU SUSIPAŽINTI su našliu,
jei patiks, apsišviti — ne seniau
kaip 58 metų. Turi būti malonus
būdo, teisingas ir pasiturintis. Aš
esu 53 metų, gražiai atrodo, turiu
savo namą. Priisiųskit paveikslą.
Box No. 3237, 1739 So. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

BUILDING CONTRACTORS Namų Statytojai—Taisytojai

JOHN G. MEZLAISKIS
GENERALINIS KONTRAKTORIUS
IR NAMŲ STATYTOJAS
Statom namus ant savo lotų arba
ant jūsų lotų. Perkam lotus. Rei-
kale kreiptis, gausite teisingą pa-
tarnavimą už prieinamą kainą.
6649 SO. MOZART STREET
Tel. GROvehill 6-6588

JONAS CONRAD TUCK POINTING BIZNYJE

Atnaujiname nusidėvėjusį namą,
prilipdomė lietus išplautus plytų
tarpus. Taip pat pataisome kaminius
ir apie langus. Per daug metų gerai
patyres darbe lietuvių. Reikalui prie-
ėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242
So. Artesian Ave. GROvehill 6-4177.

JOSEPH GUSTIS Karpentieris ir Statytojas

Stato namus namus ir pertaiso.
Taipgi insuliuoja.
Lengvas išmokėjimas. Dykai
apskaičiavimas.
Matykite ar šaukite po 6 vakare.
4631 SO. MARSHFIELD AVENUE
Tel. LAFayette 3-6290.

REPAIRS—IN GENERAL Įvairūs Pataisymai

DIDELĖ SUTAUPA DIDELĖ NUOLaida

ant radijų, televizijų, šildytuvų,
skalbiamų mašinų ir rakandų.
Matykite mus pirma pirkimo
Mes taipgi turime kelis vartotus
šildytuvus, skalbyklų ir vacuum
valytuvų kainą nuo \$15. Ateikite i
mūsų istaiga ir pamatykite patys.
Mes paimsimė jūsų seną
prekę iškeitimui.

A. C. NOVAK & SONS 3428 WEST 63rd STREET Tel. REpublic 7-2650 CHICAGO 29. ILL.

BUILDING MATERIAL Statybai medžiaga.

IS MŪSŲ LEKANŲ PROJEKTU 500,000 Pėdų Gerų, Svarių Gerai Sudžiuvusių Lentų.

2x4 5c lin. pėda
2x6 7c lin. pėda
2x8 10c lin. pėda
2x10 12c lin. pėda
2x12 14c lin. pėda
1x6 3c lin. pėda
1x4 2c lin. pėda
Ažuolo ir klevų grindims lentos
100 kvadratinųjų pėdų \$5.00
Kopėčios, vartotos 10-12 pėd. \$2.95
Vidaus fireproof maleva, g. \$1.95
Dury, su frėmais ir jamb. \$6.00
Mes turime įvairius rūšies naujos
medžiagos statymui ir taisyimui.
2x4 8½c lin. pėda
2x6 10c lin. pėda
2x8 14c lin. pėda
1x8 T. ir G. 6c lin. pėda
1x8 Ship Lap. 8c lin. pėda

TVORAI REIKIAMSI

Cedriniai stulpai 30c. ir aukš.
Pievai tvora ir cedriniai basliai.

STOGAMS DENGTI